



Bistriški Odmevi

glasilo Občine Ilirska Bistrica

december 2017

št. 67

5280 izvodov

brezplačno



SLAVNOSTNA OTVORITEV
PRIZIDKA OŠ PODGORA
KUTEŽEVO

OTVORITEV SEZONE
DRSANJA V PARKU
NADE ŽAGAR

ŽUPANOV PREDNOVOLETNI
SPREJEM V DOMU NA VIDMU

Pred vami je decembrska številka Bistriških odmevov, ki je praznično obarvana. V njej vam predstavljamo vse pomembne dogodke, ki so sooblikovali predpraznične dni. Občina Ilirska Bistrica je letos resnično poskrbela, da je bil ta čas v otroških očeh odet v čarobne barve. Mobilni planetarij in drsališče sta novosti, ki sta privabili številne dobre zabave željne obiskovalce.

V aktualnih temah pišemo o slovesnosti ob uradni otvoritvi novega prizidka Osnovne šole Podgora Kuteževo, ki so se ga razveselili učenci, učitelji in domačini.

Na Sušaku so se zbrali predstavniki Občine Ilirska Bistrica in Občine Klana, da bi s skupnimi močmi zagotovili vse pogoje za poddržavljenje in asfaltiranje ceste med Sušakom in Liscem.

Prostovoljno gasilsko društvo Knežak je prejelo vrednostni bon. Denar bodo investirali v nakup nove premične lestve, ki jo bodo namestili na novo gasilsko vozilo.

Dobra novica za vse ljubitelje živali je, da smo na Bistriškem bogatejši za novo Veterinarsko ambulanto Vetris, v kateri bodo budno bdeli nad našimi dvonožnimi in štirinožnimi prijatelji.

V novi številki smo se obširneje posvetili zdravstvu in zobozdravstvu. Tako si boste lahko prebrali vse o pravilni negi zob in preventivnih pregledih pri izbranem zobozdravniku.

V Domu na Vidmu sta gostovala priljubljena igralca iz serije Ena žlahtna štorija Maja Blagovič in Milan Vodopivec s predstavo Iskrena spoved. Kaj sta nam zaupala, si preberite v intervjuju, ki je nastal takoj po odigrani predstavi.

Dragi občani in občanke!

Dovolite mi, da vam v imenu uredniškega odbora Bistriških odmevov zaželim uspešno novo leto, ki naj bo polno lepih trenutkov in iskrih doživetij. Naj bosta zdravje in sreča vaša stalna sopotnika!

Iz srca srečno 2018!

Tjaša Kaluža, odgovorna urednica

Vaše prispevke za januarsko številko pričakujemo najpozneje do 15. JANUARJA 2018 na elektronski naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si

Več informacij o dogodkih in uradnih objavah najdete na spletni strani Občine Ilirska Bistrica: www.ilirska-bistrica.si

AKTUALNO

Slavnostna otvoritev prizidka Osnovne šole Podgora Kuteževo	3
Bistriška pravljica deželica je oživila	7
Skrivnostno veselje očaralo Bistričane	8
Otvoritev sezone drsanja v parku Nade Žagar	9
Županov prednovoletni sprejem v Domu na Vidmu	10
Ureditve ceste in maloobmejnega prehoda si želita obe državi	11

OBČINSKI ODMEVI

Novosti na področju sklepanja zakonske zveze	12
--	----

ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV

Nove premične lestve za Kneške gasilce	14
Nova veterinarska ambulanta na Bistriškem	15
Jesenovanje bistriških tabornikov	19

SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE

V Domu starejših občanov Ilirska Bistrica je bilo domače, toplo in prijetno	23
Obisk Miklavža v društvu Sožitje Ilirska Bistrica	24
VGC – Točka moči – Doma na Vidmu Ilirska Bistrica	29
Obvestila o novostih v Zdravstvenem domu Ilirska Bistrica	31
Možnosti oskrbe v zobozdravstvu	32

KULTURA

»Iskrena spoved« v Domu na Vidmu	35
Moji stih izpod peresa Marice Valenčič Kaluža	38
Čudovit svet Rajka Kranjca	40

ŠOLSTVO IN ŠPORT

Bistriške karateistke se kosajo s svetovno elito	42
Bistričani na potujoči muziki 2017	44
Jabolko kakovosti Šolskemu centru Postojna	45

NAPOVED DOGODKOV

Koledar dogodkov v občini Ilirska Bistrica	47
--	----

RAZVEDRILO

Nagradna križanka Bistriških odmevov	48
--------------------------------------	----

Bistriški odmevi – glasilo Občine Ilirska Bistrica

Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica | **Odgovorna urednica:** Tjaša Kaluža | **Uredniški odbor:** Boštjan Primc, Adrijana Kocjančič, Špela Barba, Maja Uljan, Stanislav Zver, Anja Zidar in Nevenka Ujčič | **Sedež uredništva:** Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica | **E-naslov:** odmevi@ilirska-bistrica.si | **Lektoriranje:** Tamara Rojc | **Oblikovanje in grafična postavitev:** Ida Demšar, Design Demšar d.o.o. | **Tisk:** PRESENT d.o.o., Dolenjska cesta 43, 1000 Ljubljana | **Naklada:** 5280 izvodov | **ISSN** 2536-2917 | Glasilo brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica. | Uredništvo si pridružuje pravico krajsanja prispevkov in spremembe naslovov. Avtorica nepodpisanih člankov je odgovorna urednica. Prispevkov ne honoriramo. | **Fotografije:** Matjaž Vrh, Anja Frank, Meta Oblak, Helena Kalčič, Jerica Strle, Kaja Boštjančič, Izidor Mencinger, Tjaša Kaluža, Gimnazija Ilirska Bistrica, Društvo tabornikov Rod snežniških ruševcev, RK Ilirska Bistrica, DSO Ilirska Bistrica, Ljudska univerza Ilirska Bistrica, Veterinarska ambulanta Vetris, OŠ Podgora Kuteževo, OŠ Antona Žnidaršiča Ilirska Bistrica, OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica in DUTŽ. | **Fotografija na naslovnici:** Tjaša Kaluža

Najprej je misel, ta misel raste;
je list papirja, na njem kup krajših in daljših črt.
Počasi iz zemlje zrastejo stene, dve gledata k cesti in dve na vrt,
pa nanje pripnemo še streho, ki se skoraj dotika neba.
To hiša je; tu zdaj živimo, naša je, zdaj v njej smo doma,
zdaj tu na široko odpiramo okna, da skozi zremo v širino sveta.

(Tadeja Logar)

SLAVNOSTNA OTVORITEV PRIZIDKA OSNOVNE ŠOLE PODGORA KUTEŽEVO

OŠ Podgora Kuteževo je natančno 40 let po začetku gradnje montažnega dela šole prav na tem mestu v letošnjem letu zasijala v novi celostni podobi. Nov prizidek so slavnostno otvorili 24. novembra 2017.

Montažni stavbi šole z vrtcem se je pred 20 leti zaradi prostorske stiske pridružil še zidani del učilnic in telovadnica. V zadnjih desetih letih so veliko vložili v do trajano stavbo. »Obnovili smo kuhinjo, zamenjali peči centralne kurjave, na novo uredili kotlovnico za potrebe ogrevanja telovadnice, uredili telovadnico in ob njej asfaltirali novo parkirišče z avtobusnim postajališčem ter nadstreškom, ki je namenjen večji varnosti otrok. Zasilno smo prenovili tudi prostore vrtca, vendar se je montažnemu delu stavbe življenjska doba iztekla, ta del stavbe pa je bil tudi izredno

energetsko potraten ter premajhen za izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v šoli in v vrtcu,« je idejo o novem prizidku osvetlila ravnateljica OŠ Podgora Kuteževo Mirjam Vrh.

»Veliko truda in vztrajnosti je bilo potrebno, da so nam občinski svetniki v letu 2015 prisluhnili in potrdili sklep za gradnjo prizidka. Zelo zadovoljni smo bili, ko se je v mesecu maju 2016 intenzivno pričela gradnja. Arhitekt Viljem Fabčič je prisluhnil našim potrebam in nov prizidek čudovito arhitekturno vpel v okolje. Pridobili smo nove prepotrebne prostore za šolo in vrtec.



S 1. septembrom smo odprli tudi dodaten oddelek, da smo lahko sprejeli vse vpisane otroke. Gradnjo smo zaključili z ureditvijo okolice in igrišč,« je proces nastajanja novih šolskih prostorov opisala ravnateljica Mirjam Vrh.

Otroci iz Trpčan, Kuteževega, Podgraj, Zabič in Fabcev so z novim prizidkom, ki je vreden približno 1,4 milijona EUR, pridobili kar 994 m² novih površin za potrebe šolske in predšolske vzgoje. V pritličju se nahajajo velik večnamenski prostor, učilnica, tri igralnice, tri umivalnice, toaletni prostori, dve garderobi,





kabinet, kuhinja, shrambe in strojnica. V prvem nadstropju pa so štiri učilnice, dva kabineta, knjižnica, zbornica, prostor za svetovanje, prostor za ravnateljico in tajnico, shramba in toaletni prostor.

»Naša šola z vrtcem je izrednega pomena tudi za okolje. Ne le, da so otroci v neposredni bližini doma varni, šola je središče kulturnega in socialnega življenja kraja, je izraz lokalne identitete, ohranjanja tradicionalnih kulturnih običajev oziroma bogate kulturne dediščine, hkrati pa ima velik pomen za demografski razvoj. Znan afriški pregovor pravi: 'Za vzgojo otroka je potrebna cela vas.' To pomeni, da vzgoja otroka ne poteka izključno v družini ali

izključno v šoli in vrtcu, ampak so pomembni vključujoči medsebojni odnosi ter medsebojno spoštovanje. Zato se zahvaljujem tudi krajanom za sodelovanje s šolo in vrtcem, kar se je izrazilo pri gradnji prizidka ter postavitvi učilnice v naravi oziroma jurčka, v katerega so vložili znanje in prostovoljno delo ravno krajan, ki so pokazali, da še niso pozabljene temeljne vrednote solidarnosti in medsebojnega sodelovanja med šolo in krajem,« je pomen šole za domače okolje slikovito izpostavila Vrhova.

Že v preteklih letih si je Občina Ilirska Bistrica zadala cilj, da obnovi šolske objekte. »Lahko rečemo, da ni šole v naši občini, ki ne bi bila deležna kakšne večje investicije. Večina šolskih in vrtčevskih objektov je bila zgrajena pred štiridesetimi leti. V Kuteževem, Podgradu in Ilirski Bistrici so bili montažni objekti resnično dotrajani, zato adaptacije oziroma popravila niso bila smiselna. Če upoštevamo, da smo določena popravila izvajali tako, da je investitor podprl strop in zamenjal celotno steno, ker je bila gnila, potem veste, da so bile novogradnje nujno potrebne. Trenutno poteka še zadnja večja investicija v naši občini v Osnovni šoli Rudolfa Ukoviča Podgrad. Upam, da bo investicija končana v naslednjem letu. Gre za največjo investicijo na tem področju v naši občini. Na novo gradimo celotno osnovno šolo in vrtec. Vse



investicije, ki smo jih naredili, krepko presegajo 10 milijonov evrov, kar je za našo občino izredno visok znesek. Nekaj denarja smo dobili iz evropskih sredstev, nekaj je državnih sredstev, večino denarja pa je primaknila Občina Ilirska Bistrica iz svojega proračuna,« je v svojem nagovoru poudaril župan Občine Ilirska Bistrica Emil Rojc.

»V razpravah, ki se porajajo med ljudmi, je bilo večkrat slišati vprašanje o smiselnosti teh ogromnih investicij v šolske objekte, češ da imamo malo otrok in da je to investicija, ki bi jo bistveno lepše oziroma koristneje izkoristili na kakšnem drugem področju, kot je na primer vodovodni sistem. Dotrajan vodovod res potrebuje nove investicije in obnovo, saj imamo ob vsakem večjem deževju pozive k prekuhanju vode, a ob pogledu na plesnive stene montažnih šolskih objektov sem se





raje odločil za popravilo šol. Odrasli se lahko odločimo za prekuhanje vode ali se kako drugače zaščitimo, vendar naše otroke moramo poslati v šolo, naši otroci morajo v vrtec. Naši otroci se plesni niso mogli izogniti, zato sem se odločil, da bomo večino razpoložljivih sredstev namenili za sanacijo tega objekta. Prepričan sem, da sem se pravilno odločil,« je odločitev o smiselnosti vlaganja v vzgojno-izobraževalne objekte pojasnil župan Rojc.

O pomenu šole za manjši kraj je spregovorila tudi posebna gostja prireditve in poslanka Državnega zbora Republike Slovenije dr. Simona Kustec Lipicer, ki je navzočim prenesla tudi čestitke in pozdrave predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Mira Cerarja. »Iskreno verjamem, da je gradnja šole ključna poteza, ki jo lahko nekdo naredi v svojem lokalnem okolju. Šola ni le prostor, kjer se pridobiva znanje, ampak je mnogo več. Šola je prostor druženja, prvih prijateljstev, prvih ljubezni, prostor izmenjave prvih velikih idej, je prostor kulture in prostor napredka. Šola predstavlja prostor izziva, prostor poguma in predvsem prostor, kjer lahko majhni pokažejo, kako zelo veliki so. Mi verjamemo, da majhnost pravzaprav pomeni veličino. Tega nikdar ne pozabite in to vedno nosite v srcu. Dragi otroci, vi ste tisti, ki morate



znanje zajemati z veliko žlico. Brez vas mi starejši ne bi bili tako pogumni in tako pametni čez nekaj let. Ravnateljica, župan in vsi ostali so vam omogočili, da boste to znanje sprejemali v še boljšem okolju, na še boljši način. Zavedajte se, da za uspeh v življenju potrebujemo tri stvari: zdravje, srečo in znanje. Imejte ga obilo,« je pomen znanja izpostavila poslanka dr. Simona Kustec Lipicer.

Učenci OŠ Podgora Kuteževo vsako leto dosegajo vidne uspehe na šolskih, regijskih in državnih tekmovanjih ter nadpovprečne rezultate pri nacionalnih preverjanjih znanja. Svoje znanje in veščine pa so predstavili v bogatem kulturnem programu, ki so ga pripravili posebej za to slovesnost. Prireditev je povezovala študentka anglistike in slovenistike ter nekdanja učenka OŠ Podgora Kuteževo Tadeja Logar, ki je

ob tej priložnosti s prisotnimi delila svoje misli in verze. Učenci so v svojih nastopih prepletli petje, modre besede, plesne korake in prikazali sodelovanje s starejšimi. Občinstvo je uživalo v petju otroškega in mladinskega pevskega zbora osnovne šole, s svojim nastopom pa je navdušil tudi Cerkveni mešani pevski zbor Podgraje. Za domiselne in humorne vložke je poskrbel gledališki krožek, svojo predstavo pa so izvedli tudi najmlajši. Meh so raztegnili muzikantje in nekdanji učenci šole Matic, Andraž in Jaka, največje zanimanje pa so poželi otroci iz šolske folklorne skupine. Otroci so se namreč prvič predstavili v novih kostumih, ki so nastali po predlogi Romea Volka in predstavljajo oblačilni videz otrok domačih vasi v prvih desetletjih 20. stoletja. ●



MIKLAVŽ RAZVESELIL OTROKE NA BISTRIŠKEM PLACU

Tradicionalni del decembrskega dogajanja na Placu predstavlja Miklavžev sprevod, ki ga je letos obogatila pristrčna otroška predstava Družinskega gledališča Kolenc z naslovom Nagajivi parkeljček. Prvega dobrega moža so se v torek, 5. decembra, najbolj razveselili najmlajši, ki so nestrpno čakali na darila.



Pridni angelček je predčasno prišel na Zemljo, da bi skupaj z otroki pripravil vse potrebno za obisk dobrega moža. Ker je bil Miklavž tako prijazen, da je vsako leto obdaril vse otroke, je prav, da tudi mali prijatelji obdarijo njega. Med

pripravami na pomemben obisk pa se je pojavil parkeljček, ki je ves čas motil priprave na težko pričakovani sprejem. Skozi zabavne pripetljaje so mladi gledalci skupaj z dobrim angelčkom le uspeli premagati nagajivega parkeljčka in takrat so v daljavi zagledali bradatega moža z belo kapo in zlato palico v roki. Navdušeni otroci so nestrpno pričakovali slovesen prihod decembrskega svetnika, ki je v družbi angelčka in parkeljčka pozdravil vse zbrane. V prihajajočih prazničnih dneh je malim navihancem zaželel veliko dobrega in jih opomnil, naj bodo še naprej pridni in naj poslušajo svoje starše.

Praznični čestitki se je pridružil tudi podžupan Občine Ilirska Bistrica Peter Štavar. Najmlajše in njihove starše je povabil na številne dogodke, ki sta jih v veselem decembru pripravila TIC Ilirska Bistrica in Občina Ilirska Bistrica.

Po kratkem nagovoru so otroci skupaj s podžupanom Štavarjem slovesno prižgali pisane praznične luči, ki so čarobno osvetlile bistriški Plac.

Pravljичno okrašene smrekice so predstavljale idealno kuliso za ovekovčenje malih nadobudnežev z Miklavžem in njegovimi darili, saj se je za praznično fotografijo vila dolga vrsta ljudi.

Ob prijetni družbi pihalnega orkestra, pevskega zbora, plesne skupine iz vrtca Jožefe Maslo in Zvezdic iz Hrušice so veseli otroci Miklavžu zapeli pesmice in se z njim fotografirali. Pestra sejemska ponudba je staršem olajšala izbiro prazničnih daril. Ko pa se je dan počasi prevesil v noč, so otroci v družbi bistriškega župana **Emila Rojca** prižgali čarobne praznične lučke, ki bodo razsvetljevale večere in noči v prazničnem decembru. ●



BISTRIŠKA PRAVLJIČNA DEŽELICA JE OŽIVELA



Ustvarjalne delavnice za otroke, otroške pesmice in čarovniška predstava so obeležili letošnjo otvoritev Pravljične deželice, ki v park Nade Žagar tradicionalno privabi veliko število otrok in staršev.



Dvorana Sokolskega doma je gostila ustvarjalne najmlajše, ki so pridno izdelovali okrasne lučke. Z mentoricami so se odločili za izdelavo veselih snežakov, ki so oživeli, ko so se zbudili pravljичni junaki v parku Nade Žagar. Program se je začel z nastopom *Otroškega pevskega zbora Čebelice Vrtca Jožefe Maslo*, ki je zapel tri pesmice in s svojim petjem ter plesom prepričal občinstvo. Veliko zanimanja je požela tudi predstava čarovni-



ka Sama Sebastiana, ki je otroke naučil raznih magičnih trikov in čarovnij. Ob mraku pa je napočil čas, da otroci skupaj s podžupanom Občine Ilirska Bistrica

Petrom Štavarjem skupaj prižgejo lučke v Pravljični deželici. Po kratkem skupnem odštevanju so zasvetile vse lučke in pravljичna bitja, ki so se v temni noči obarvala v božične barve, so staršem nudila idilično kuliso za fotografranje razigranih najmlajših. Letošnjo Pravljično deželico so lepo popestrili tudi zanimivi lampijončki, ki so jih izdelali otroci iz Vrtca Jožefe Maslo. Središče zabave v Pravljični deželici je bila vrtna hiška s toboganom, po kateri so se veselo spuščali navdušeni otroci. Po zabavi pa so se mladi nadobudneži s svojimi starši sprehodili do tržnice pri Mikozi, kjer je za zabavo do večera skrbel Niko Poles in njegov ansambel *Ta buljši štiri*. Med bogato založenimi stojnicami so obiskovalci izbirali med številnimi domiselnimi darili za božično-novoletna obdarovanja in se okrepčali s slastnimi ocvrtimi miškami in kuhanim vinom. ●



SKRIVNOSTNO VESOLJE OČARALO BISTRIČANE

V petih dneh je predavanjem v mobilnem planetariju v Domu na Vidmu prisluhnilo veliko število otrok in odraslih, ki so si želeli spoznati ozvezdja našega neba in se podati na potovanje po našem Osončju.



»Lahko rečem, da se je v Ilirski Bistrici zvrstilo kar lepo število obiskovalcev in moram povedati, da sem izjemno zadovoljen z obiskom. Fantastično je bilo! Največ ljudi je prišlo v naš planetarij v nedeljo. Vsako uro sem predaval kar štiridesetim ljudem,« je zadovoljno pripomnil direktor podjetja Odiseja planetarij Sebastjan Jakša, ki je obiskovalce popeljal skozi vse skrivnosti vesolja.

»V našem planetariju potujemo v prostoru in času, kjer slika preseneča s svojimi vizualnimi učinki, saj je razpeta kot nebo nad nami. Kupolna oblika daje akustiki v prostoru poseben značaj. Planetarij pa ni le sferična kinodvorana, temveč je tudi digitalni planetarij, ki omogoča ogled zvezdnega neba z astronomskim simulatorjem. Z nami lahko potujete na Luno in nazaj, med zvezde in skozi meglice od velikega poka do supernov, saj nam programsko orodje omogoča popolno simulacijo gibanja objektov v vesolju v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti,« je čar planetarija opisal ustanovitelj podjetja Sebastjan Jakša.

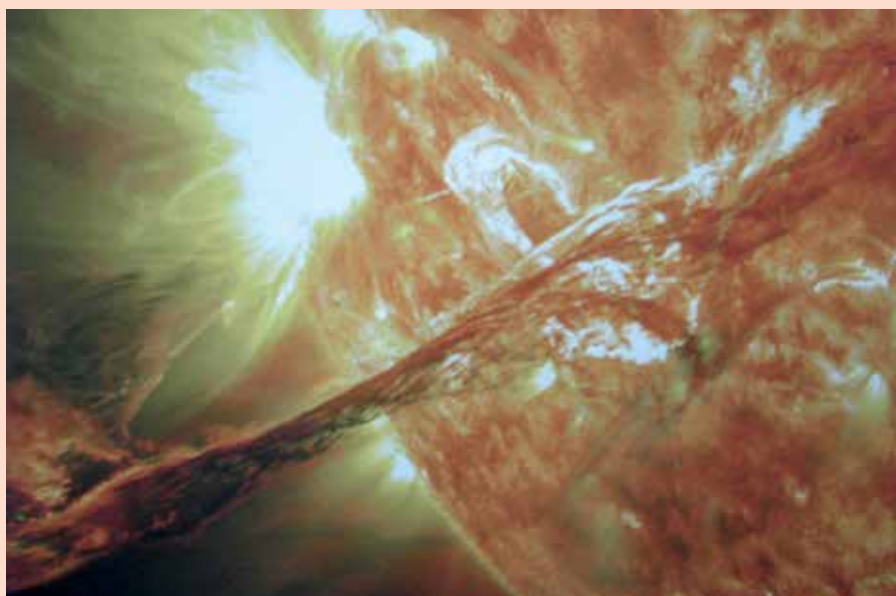
Poleg predavanj o kozmosu v planetariju podrobno obravnavajo tudi mikrokoz-



mos. Obiskovalci si lahko slikovito ogledajo človeške celice z DNK; spoznavajo celice človeškega okostja; si ogledajo zgradbo živčevja, hrbtenjače in možganov. Na predavanju spoznajo, kako delujejo oko, uho, srce in pljuča, saj vizualna projekcija nudi natančen vpogled v posamezne organe. »Naša predavanja so medpredmetna, saj v eno predavanje vključimo

vsebinsko več predmetov. Pomembno je, da otroci vidijo, kako je naše življenje na Zemlji prepleteno z nami, vesoljem, biologijo in vsem ostalim,« je prednost učne ure v planetariju opisal Jakša.

Zaradi velikega zanimanja otrok na bistriških osnovnih šolah že razmišljajo, da bi v prihodnosti organizirali naravoslovni ali tehniški dan z mobilnim planetarijem. Tako bi se na šoli zvrstila različna predavanja s projekcijami, ki bi učencem obogatila znanje in v njih zbudila zanimanje za naravoslovje. ●



POZIV ZA INFORMACIJE IN GRADIVO O BOLNICI ZALESJE

Občina Ilirska Bistrica poziva vse, ki imate fotografsko, pisno ali kakšno drugo gradivo o Partizanski bolnici Zalesje pri Ostrožnem Brdu, da se nam oglasite na telefonsko številko 05 71 41 361 ali pišete na e-naslov: obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si. ●

OTVORITEV SEZONE DRSANJA V PARKU NADE ŽAGAR

Otvoritev drsališča je na igrišče privabila veliko število otrok, ki so nestrpno čakali na trenutek, ko so si lahko nadeli drsalke in se podali na drsalno ploškev. Za obilo smeha sta poskrbela zabavna Božičkova palčka, ki sta poskušala izmeriti pridnost otrok.



»Občina Ilirska Bistrica je letos skušala popestriti novoletne praznike z novimi vsebinami. V Domu na Vidmu je gostoval mobilni planetarij, ki je obiskovalcem približal zvezdnato nebo. Obisk planetarija je bil odličen, saj si je popotovanje po veselju ogledalo preko tisoč vedoželjnih otrok in odraslih. Veseli december smo obogatili z drsališčem, otroci pa se bodo novega leta razveselili na otroškem silvestrovanju, kjer jim bo delal družbo belobradi Dedek Mraz. Veseli me, da smo uresničili zadani cilj in v park Nade Žagar postavili drsališče, ki bo zabavalo starejše in mlajše. Naše drsališče, ki je narejeno iz umetne mase, je ekološko, saj za svoje delovanje ne potrebuje električne energije, zato je primereno za drsanje v vseh letnih časih. Drsanje na novem drsališču bo možno, dokler si boste Bistričani želeli vijugati po gladki ploščadi. Upam, da vam bo postavljeni objekt v veselje in da se bo čim več otrok naučilo uspešno voditi svoje drsalke,« je novo obliko zabave v mestu pozdravil župan Občine Ilirska Bistrica Emil Rojc.



Božični pridnometer Teatra Cizamo je poskrbel, da so se otroci zabavali ob različnih peripetijah palčkov Bolfenka in Lenka, ki sta se na vse kriplje trudila, da bi njuna naprava delovala pravilno in pokazala, kako pridni so bili letos otroci v občinstvu. Za svečano otvoritev drsališča je poskrbela nadarjena plesna skupina

Pume, ki je s posebno božično koreografijo uspešno naznanila prvo drsalno sezono na Bistriškem. ●



Drage občanke in občani,

praznični dnevi so priložnost,

da se posvetimo svojim bližnjim in uživamo v čarobnih trenutkih miru in veselja. Pričakanje novega leta je prelomnica za vse nas. To je čas, ko smo polni upanja v boljše in lepšo prihodnost.

Novo leto je čas za nove začetke, nove želje in nove odločitve.

Prepričan sem, da se bomo skupaj dobro odločali in

se nam bodo želje tudi uresničile.

V prihajajočem letu vam želim veliko zdravja in sreče ter

da si skupaj ustvarimo boljše prihodnost!

Emil Rojc,
župan Občine Ilirska Bistrica



ŽUPANOV PREDNOVOLETNI SPREJEM V DOMU NA VIDMU

»Letos smo za novoletni sprejem izbrali Dom na Vidmu, saj je pogostitveni prostor odslej bogatejši za nove lesene mize in stole, s sodobno kuhinjo pa prostor ponuja nove možnosti uporabe. Omenjeni ambient je dobil novo podobo in postaja vse bolj zanimiv za različne prireditve, številne dejavnosti in v druge namene,« je izbiro lokacije za prednovoletno srečanje obrazložil župan Občine Ilirska Bistrica Emil Rojc.



»Vesel sem, da smo po petih letih truda le dosegli sporazum z državo, da se v stavbo Doma na Vidmu umestijo Upravna enota, Center za socialno delo

in Zavod za zaposlovanje. Včeraj sem prejel sporočilo z Ministrstva za javno upravo, da je sporazum o sofinanciranju z njihove strani podpisan, tako da sem izredno zadovoljen, da so stvari stekle. Predvideno je, da bo država v stavbo vložila približno milijon evrov. Upravno središče v Domu na Vidmu pomeni veliko pridobitev za občane, saj bodo odslej vsi državni organi na enem mestu. Pričakujem, da se bodo državni organi v nove prostore vselili v polletnih mesecih ali najkasneje do jeseni,« je

težko pričakovano oblikovanje novega upravnega središča na Bistriškem najavil župan Emil Rojc.

Med srečanjem z direktorji javnih zavodov in gospodarskih družb, s predstavniki državne uprave in predstavniki krajevnih skupnosti je vse spomnil na to, da se Občina Ilirska Bistrica osredotoča na reševanje problema s čisto vodo. »Veliko truda vlagamo v pridobivanje sredstev za posodobitev našega vodovoda



in kanalizacije. Dobra novica za nas je, da bodo na voljo določena sredstva iz kohezije. Projekti za vodovod so pripravljeni, projekti za kanalizacijo so v dokaj visoki stopnji realizacije. Kandidirali bomo z obema projektoma,« je problematiko vodovoda in kanalizacije pojasnil župan Rojc.

Naslednje leto se obetajo državnozborske volitve in ob tej priložnosti se je župan dotaknil tudi aktualnih volitev ter podal svojo oceno županovanja v tem mandatu: »Drugo leto se zaključuje moj štiriletni mandat in lahko rečem, da smo v občinski upravi zadovoljni z rezultatom. Posodobili smo šolske objekte, kar je velik korak naprej v primerjavi s prejšnjim stanjem objektov. Izboljšali smo cestno infrastrukturo, saj obvoznica uspešno rešuje prometne zagate voznikov. Imamo pa tudi nekaj projektov s tega področja, ki bodo realizirani naslednje leto. Ta štiri leta sam ocenjujem kot uspešna, občani pa bodo podali svojo oceno.«

Krajši kulturni program so obogatili učenci Glasbene šole Ilirska Bistrica pod vodstvom Zorana Lupinca, ki je lanskoletni prejemnik priznanja Frana Gerbiča, najvišjega priznanja na področju glasbenega šolstva v Sloveniji. Skladbi Komorne skupine diatoničnih harmonik, ki jo sestavljajo Gašper Fabjančič, Patrik Smerdelj, Kristian Jenko, Tilen Kernel, Martin Rojc in Gašper Kastelic, je popestril odličen nastop absolutnega državnega prvaka v igranju na diatonično harmoniko Leona Batagelja. ●



UREDITVE CESTE IN MALO- OBMEJNEGA PREHODA SI ŽELITA OBE DRŽAVI



»Za ureditev ceste med Sušakom in Liscem smo leta 2014 podpisali sporazum oziroma pismo o nameri med Občino Ilirska Bistrica in Občino Klana. Občina Ilirska Bistrica je prisluhnila potrebam krajanov Sušaka in Novokračin po ureditvi meje in dostopu do parcel, ki so na hrvaški in slovenski strani. Naš namen je urediti makadamsko cesto, jo prekvalificirati v državno cesto in podati pobudo, da se tukaj umesti maloobmejni prehod,« je povedal župan Občine Ilirska Bistrica Emil Rojc.

»Od nekdanje obstajala zgodovinska vez med Liscem in Sušakom, saj imajo ljudje tu svoje parcele. Občina Klana je obmejna občina, ki nima svojega mejnega prehoda, kar ob poletnih gnečah predstavlja zelo velik problem. Tudi naša stran pozdravlja idejo o ureditvi ceste in maloobmejnega prehoda, saj imajo ljudje iz Škalnice in Lisca svoje bližnje pokopane v Jelšanah,« je pripravljenost za sodelovanje izrazila tudi načelnica Občine Klana Željka Šarčević Grgić.

Po podatkih o prestopu vozil in potnikov na mejnih prehodih Jelšane in Novokračine od leta 2014 dalje je jasno, da promet in število potnikov v večini raste. »V pol leta imamo na mejnem prehodu Novokračine že toliko potnikov kot leta 2015 v celem letu. Evidentno je, da tukaj promet narašča. Vzroki za večji promet na tem mejnem prehodu so predvsem v spomladanski uredbi EU o natančnejšem pregledu potnikov,« je dejal predstavnik Vaške skupnosti Lisac Božidar Štemberger, ki je



obenem poudaril, da bi mejni prehod vaščane obvaroval pred problematiko ilegalcev, ki so odgovorni za številne tatvine, vlome in odvzeme avtomobilov v teh krajih.

Na delovnem posvetu v Lovski koči Sušak, ki so se ga poleg župana Rojca in načelnice Šarčević Grgić udeležili še predstavnik direkcije za ceste in predstavniki Primorsko-goranske županije, so govorili tudi o zemljiškoknjižni ureditvi statusa slovenskih parcel, ki so po arbitražnem sporazumu ostale na hrvaški strani meje. »Po odločitvi ministra se razpiše katastrskega izmera za določeno katastrsko občino. Trenutno je v fazi obdelave občina Klana. Lahko se zaprosi za obdelavo obeh omenjenih katastrskih področij istočasno in da se občina Lisac obravnava prednostno, saj nima toliko lastnikov in se bo hitreje obdelala,« je možnost hitrejšega reševanja vprašanja lastništva opisala načelnica Šarčević Grgić.

»Prvi korak k našemu cilju je predlog za preategorizacijo lokalne ceste v državno, ki ga bo pripravil predstavnik iz Direkcije RS za infrastrukturo Pavle Hevka. Tako Občina Klana kot Občina Ilirska Bistrica pa bosta napisali skupno pismo o nameri za vzpostavitev maloobmejnega prehoda, ki ga bosta naslovili vsaka na svojo vlado. To, da so na naši direkciji pripravljeni na preategorizacijo, pomeni veliko in ocenjujemo, da bomo dobili odgovor v nekaj mesecih,« je začetne aktivnosti glede ureditve skoraj dva kilometra dolge ceste in mejnega prehoda opisal župan Rojc. ●



NOVOSTI NA PODROČJU SKLEPANJA ZAKONSKE ZVEZE

Na področju sklepanja zakonskih zvez se nam s 1. 1. 2018 obetajo spremembe, ki so posledica uveljavitve v letu 2017 sprejetega *Družinskega zakonika* in na njegovi podlagi izdanega *Pravilnika o sklepanju zakonske zveze in ponovitvi slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze*.

V nadaljevanju podajamo prikaz novosti in pravil, ki bodo od 1. 1. 2018 veljale pri sklepanju zakonskih zvez.

1. PRIJAVA SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE

Osebi, ki nameravata skleniti zakonsko zvezo, se morata osebno prijaviti pri upravni enoti (na matičnem uradu), na območju katere se nahaja kraj, kjer želita skleniti zakonsko zvezo. Matičar mora namreč ob prijavi bodoča zakonca opozoriti na pogoje za veljavnost zakonske zveze in se prepričati o tem, ali so ti pogoji izpolnjeni.

Za prijavo sklenitve zakonske zveze bodoča zakonca potrebujeta osebni dokument in podatke o pričah, v primeru da se bosta zanje odločila (osebno ime, datum rojstva, stalno prebivališče).

K prijavi morata bodoča zakonca priložiti le dokazila o tistih podatkih, ki jih ni mogoče ugotoviti na podlagi uradnih evidenc Republike Slovenije (npr. listine iz tujine).

2. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE

Sklenitev zakonske zveze je strogo osebno dejanje, zato morata biti pri njej obvezno navzoča oba bodoča zakonca. Po do sedaj veljavni zakonodaji je bila v posebej utemeljenih primerih mogoča sklenitev zakonske zveze tudi po pooblaščenju.

Pri sklenitvi zakonske zveze sta lahko prisotni prič, če bodoča zakonca tako želita, lahko pa se odločita za sklenitev zakonske zveze tudi brez prisotnosti prič.

Zakonska zveza se sklene pred matičarjem in načelnikom (načelnico) upravne enote, pred od matičarja pooblaščen osebo (pooblaščenec) ali pred županom (županje) občine.

Župani in županje so postali pooblaščenec po zakonu, zato za sklepanje zakonske zveze na območju svoje občine v času svojega mandata ne bodo več potrebovali pooblastila načelnika upravne enote.

Glede na predstavljeno ureditev morata biti pri sklenitvi zakonske zveze obvezno prisotna oba bodoča zakonca, na njuno željo pa se lahko zakonska zveza sklene:

- pred matičarjem in načelnico ali načelnikom upravne enote ali od njega pooblaščen osebo - s pričama ali brez njih,
- pred matičarjem in župano ali županom občine, na območju katere se zakonska zveza sklepa - s pričama ali brez,
- samo pred matičarjem - s pričama ali brez.

Zakonska zveza se sklepa v uradnih prostorih, ki jih določi načelnik upravne enote v soglasju z ministrom, pristojnim za javno upravo. Sklenitev zakonske zveze v uradnih prostorih oziroma vsi dokumenti in dejanja v zvezi s sklenitvijo zakonske zveze so oproščeni plačila upravne takse.

Zakonska zveza se lahko sklene tudi **zunaj uradnih prostorov**, pri čemer:

- se v primeru obstoja razlogov, ki onemogočajo navzočnost bodočih zakoncev v uradnih prostorih (bolezen in podobno), sredstva za kritje stroškov poroke zagotovijo v proračunu RS;
- v drugih primerih, če tako želita bodoča zakonca, morata poravnati s tem nastale dodatne stroške (plačilo stroškov v obliki pavšala v višini 170,00 EUR).

Vlogo za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov se vloži na upravni enoti najmanj 30 dni pred nameravano sklenitvijo zakonske zveze. K vlogi je potrebno priložiti soglasje za uporabo izbrane lokacije za sklenitev zakonske zveze. O sklenitvi zakonske zveze zunaj uradnih prostorov se odloči z odločbo, pri čemer sta vloga in odločba oproščeni takse.

Zakonska zveza se lahko sklene na Upravni enoti Ilirska Bistrica ob sredah med 13. in 17.30 uro ter ob sobotah med 10. in 19. uro. Zakonske zveze pa se ne sklepajo na sobote, ki so z zakonom določene kot praznik v RS ali dela prost dan.

3. PONOVI TEV SLOVESNOSTI OB JUBILEJU SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE

Zakonik daje zakonsko podlago za izvedbo ponovitve slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze (v nadaljnjem besedilu: ponovitev slovesnosti). Tudi v tem primeru se zakonca prijavita na upravni enoti, na območju katere nameravata ponoviti slovesnost. Ponovitev slovesnosti se izvede pred načelnikom upravne enote, pred od njega pooblaščen osebo ali pred županom.

Za ponovitev slovesnosti zakonca krijeta stroške upravni enoti v znesku 170,00 EUR, ne glede na to, ali se ponovitev slovesnosti izvede v uradnem prostoru ali zunaj uradnega prostora.

Za konec podajamo še nekaj podatkov o sklenjenih zakonskih zvezah na naši upravni enoti v zadnjih petih letih.

Leto	Skupno število porok v letu	Poroke v uradnem prostoru	Poroke izven uradnega prostora
2013	20	13	7
2014	29	23	6
2015	28	21	7
2016	32	20	12
2017	36	24	12

Iz preglednice je razvidno, da se število letno izvedenih obredov sklenitve zakonske zveze zadnja leta povečuje, predvsem pa se dviga število obredov izven uradnih prostorov. V letu 2017 smo izvedli tudi eno ponovitevno slovesnost ob šestdesetem jubileju sklenitve zakonske zveze.

na. Mladoporočenci najbolj množično izbirajo lokacijo za poroko na gradu Prem in pri Novakovem mlinu. Zaznan pa je tudi porast na drugih lokacijah: Turn, Mašun in drugo.

Na naši upravni se trudimo, da željam mladoporočencev prisluhnemo v največji možni meri tako glede lokacije kot tudi glede izbranih terminov, saj je to njihov dan, ki ne gre nikoli v pozabo.

Ob tej priložnosti vam zaposleni na Upravni enoti Ilirska Bistrica voščimo vsele božične in novoletne praznike, v novem letu pa veliko zdravja, sreče in izpolnitev čim več želja! ●

PODATKI ORGANOV UE

KONTAKTNI PODATKI DRŽAVNIH ORGANOV IN JAVNIH ZAVODOV NA LOKALNEM NIVOU						
Občina Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 14 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	e-naslov
	od 8. ure do 11. ure		od 8. ure do 11. ure in od 12. ure do 16.30		od 8. ure do 11. ure	05 71 12 300 obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si
Upravna enota Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 14 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	e-naslov
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 17.30		od 8. ure do 13. ure	05 71 12 200 ue.ilirskabistrica@gov.si
Geodetska uprava RS Območna geodetska uprava Koper, Pisarna Ilirska Bistrica Gregorčičeva cesta 2 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	e-naslov
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 17.30		od 8. ure do 13. ure	05 711 84 70 Pisarna.Guilbi[at]gov.si
Finančna uprava RS, Finančni urad Potočna, Sektor za davke, Pisarna Ilirska Bistrica Gregorčičeva cesta 2 6250 Ilirska Bistrica (urnik velja od 1. 1. 2018)	uradne ure					telefon
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	e-naslov
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure		od 7. ure do 12. ure in od 13. ure do 17. ure			01 369 3700 po.fu(at)gov.si
CSD Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 32 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	e-naslov
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure		od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 17. ure		od 8. ure do 13. ure	05 711 01 40 gpcsd.ilirs@gov.si
Zavod za zaposlovanje, Območna služba Koper, Urad za delo Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 25 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	e-naslov
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 17. ure		od 8. ure do 13. ure	05 714 04 60 gpzrszkoper@ess.gov.si
Zavod za zdravstveno zavarovanje, Območna enota Koper, Izpostava Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 25 A 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	e-naslov
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 17. ure		od 8. ure do 13. ure	05 66 87 244/ 05 66 87 245/ 05 66 87 247 oekp@zzzs.si

NOVE PREMIČNE LESTVE ZA KNEŠKE GASILCE

Zavarovalnica Triglav je v okviru novoletne preventivne akcije *Za boljši jutri* gasilcem Prostovoljnega gasilskega društva Knežak podarila ček v vrednosti 2.000 evrov za nakup premičnih gasilskih lestev za novo vozilo.

Zavarovalnica Triglav z novoletno akcijo *Za boljši jutri* že četrto leto podpira preventivne projekte po vsej Sloveniji. »V Zavarovalnici Triglav svoje poslanstvo odgovornosti do družbe in ustvarjanja varnejše prihodnosti uresničujemo tudi v praksi. Podpiramo projekte, ki imajo dolgoročni učinek in pripomorejo k izboljšanju življenja v lokalnih skupnostih,« je ob predaji povedal **Jože Celin**, direktor postojnske območne enote Zavarovalnice Triglav, ki je v zadnjih letih v sklopu novoletne akcije pomagala širiti mrežo javno dostopnih avtomatskih defibrilatorjev.

Postojnska območna enota Zavarovalnice Triglav je letos moči za dober namen združila s kneškimi gasilci. Ti bodo finančno podporo izkoristili za nakup najnujnejše gasilske opreme, ki jo potrebujejo pri intervencijah, tako da bodo gasilci lahko odslej še učinkovitejše in varnejše opravljali svoje humanitarno poslanstvo.

»Z zavarovalnico Triglav že vrsto let uspešno sodelujemo, zato nas je zelo razveselila novica o sredstvih. Sredi 80. let smo s pomočjo Zavarovalnice Triglav kupili prvo vozilo



za prevoz »moštva«, ki nam je služilo kar 20 let. V minulem letu smo izpeljali dva javna razpisa. Na prvem razpisu smo nabavili podvozje, ki smo ga sprejeli lani poleti. Drugi javni razpis se je zaključil in podvozje se nadgrajuje. Vozilo bo pripravljeno v prvi tretjini leta 2018, ko ga bomo parkirali v novi garaži. Glavnina sredstev za nakup novega vozila prihaja iz občinskega proračuna, vrednost omenjenega vozila pa je okrog 220.000 evrov. Okvirni strošek nadgradnje vozila je 190.000 evrov, 30.000 evrov pa predstavlja oprema vozila. Sredstva za opremo si moramo gasilci zagotoviti sami, zato smo se obrnili na Zavarovalnico Triglav, ki nam zmeraj prisluhne, tokrat pa nam je še bolj. Veseli smo njihovega novolet-



nega darila,« je prihod novega vozila opisal Tadej Slavec, predsednik PDG Knežak. Društvo je namreč v požaru marca letos izgubilo eno vozilo, tako da imajo v Gasilskem domu Knežak trenutno parkirana 3 vozila. Z novim vozilom, ki je še v fazi izdelave, bodo kriti po gasilski kategorizaciji. Glede na to da Knežani izvajajo še požarno stražo na strelišču Bač, se pojavlja potreba po dodatnem vozilu, da bi se zagotovila



požarna varnost tako na področju, ki ga pokriva društvo, kot tudi na strelišču.

Kneški gasilci so si želeli prenoviti prostore svojega društva že od leta 2000. »Leta 2012 se je v društvu sprejela odločitev o dozidavi gasilskega doma, ker so bile stare garaže premajhne in neustrezne za naša vozila. Leto kasneje smo začeli z gradnjo, a se je ob njenem zaključku izkazalo, da bi bilo smiselno obnoviti vse spodnje prostore, ki niso bili prenovljeni že od leta 1970. Predvsem ob večjih intervencijah smo opažali pomanjkljivosti obstoječega stanja. Z večjimi gradbenimi posegi smo dom celovito uredili in upamo, da bo vsaj za nekaj časa služil svojemu namenu, saj smo v njegovo prenovo vložili veliko svojega prostovoljnega dela,« je zahtevno adaptacijo gasilskega doma opisal predsednik PGD Knežak Slavec.

V PGD Knežak je kar 170 članov. Imajo kar 25 mladih članov, 25 je veteranov, gasilk pa je 35. Ostalo so operativni člani v starosti do 18 do 63 let. »Pozna se, da aktivno delamo na podmladku, saj imamo gasilski krožek. Smo pa predvsem v letih po žledu v naše društvo dobili lepo število starejših občanov, ki so videli potrebo, smiselnost in možnost pomoči, ko je to potrebno,« je veliko število članov pojasnil predsednik Slavec. ●



NOVA VETERINARSKA AMBULANTA NA BISTRIŠKEM



Ilirska Bistrica je dobila novo in sodobno veterinarsko ambulanto Vetris, ki svojim strankam ponuja kvalitetno oskrbo za manjše in večje živali.

– imenovana izolatorij, ki bo v primeru nalezljivih bolezni služila za izvajanje karantene.

Veterinarska ambulanta Vetris nudi celovito in kvalitetno storitev s 24-urnim dežurstvom na telefonski številki 08 200 69 60. »V našem laboratoriju določamo krvno sliko za vse živalske vrste, pregledujemo stanja organov, izvajamo osnovne parazitološke preiskave, osnovne diagnostične preiskave in preglede določenih kožnih ostružkov s pomočjo mikroskopa. Izvajamo osnovne klinične preglede malih živali, ultrazvočne preiskave, osnov-



»Smo uigrana ekipa, ki se med sabo dobro razume, zato smo se odločili, da gremo na svoje. Najprej bi se radi zahvalili zaposlenim na Občini Ilirska Bistrica, ki so nam stopili naproti z lepimi prostori. Hvala tudi tistim, ki so nam kakorkoli pomagali, da se nam je vse lepo izšlo in delamo v še boljših pogojih kot prej,« je povedal veterinar Gašper Baša, ki skupaj z veterinar-kama Jano Mršnik in Tino Rovani vodi novo veterinarsko ambulanto.

Veterinarska ambulanta Vetris se nahaja na Ulici IV. armije 19 v stavbi ob zobnih ambulantah. Na prostornih 180 m² površin se nahajajo: recepcija, prostor za kopanje psov, garderoba, lekarna, pisarna s čajno kuhinjo, laboratorij, kirurgija za operacije in zobozdravstvene posege ter ambulanta za preglede in osnovne posege pri živalih. V kletnih prostorih je še posebna soba z ločenim vhodom



ne operativne posege, kot sta sterilizacija in kastracija ter osnovne kirurške posege, kot so odstranitve tumorjev. Novost je tudi opravljanje osnovnih zobozdravstvenih posegov, kot sta odstranitev zobnega kamna in puljenje zob,« je prakso zdravljenja malih živali opisal Gašper Baša.

Veterinarji se bodo posvečali tudi zdravljenju in negi velikih živali na terenu. »Še naprej bomo izvajali osemenitve drobnice in kopitarjev, ultrazvočne preiskave na bregost pri govedu, drobnici in konjih ter operativne posege, kot sta carski rez in korekcija parkljev,« je delo na terenu na kratko strnil Baša.

Za zdravje hišnih ljubljencev je zelo pomembna uravnotežena in kakovostna prehrana, zato v Vetrisu ponujajo najrazličnejšo kvalitetno veterinarsko hrano in diete za živali z alergijami, težavami s prebavnim traktom, sečnimi kamni, sladkorno boleznijo in debelostjo.

Veterinarji veterinarske ambulante Vetris opominjajo naše občane, naj v teh mrzlih zimskih dneh, ko se temperature spustijo pod ledišče, poskrbijo za svoje ljubljence z zadostno količino hrane in sveže vode, predvsem pa naj jim nudijo toplo zavetje. V januarju izkoristite ugodne otvoritvene cene sterilizacij in kastracij psov in mačk ter si čim prej rezervirajte prosti termin.

Veterinarska ambulanta Vetris vsem dvo- in štirinožnim prijateljem želi veliko zdravja, sreče in uspeha v letu 2018! ●

NOV KOZMETIČNI KOTIČEK

V Rečici so odprli nov prostor za razvijanje telesa in duha, ki poleg lepotilne nege ponuja tudi različne specializirane tretmaje.



Poleg klasične masaže in protistresne masaže obraza, dekolteja in zatilja je posebnost salona terapija z vročimi kamni. Masaža z vročimi kamni predstavlja edinstveno povezavo z naravo in takoj poskrbi za izboljšanje počutja, saj topel in naoljen kamen po telesu

ustvarja občutek sproščenosti. Masaža spodbudi in izboljša prekrvavitev telesa, sprošča mišice, spodbuja krvni in limfni obtok ter s tem pospeši izločanje odpadnih snovi iz telesa. Masaža spodbuja prebavo, blagodejno vpliva na lajšanje revmatskih težav, izboljša splošno počutje in krepi moči samozdravljenja.

Izboljšanje kakovosti življenja s spoštljivo skrbjo za lastno telo, sproščanje in krepitev psihičnega ravnovesja, upoštevanje načel zdravega življenja, zavedanje lastnih moči za ohranjanje vitalnosti in aktivnosti, ki nam dajejo dovolj energije za srečo, zdravje in izpopolnjenost, so ključni cilji današnjega človeka v sodobnem življenjskem ritmu. »Velnes je harmonično zdravstveno stanje telesa, duševnosti in duha, ki temelji na samoodgovornosti človeka in na njegovem odnosu do narave in okolja, zato sem mnenja, da bi se morale tako ženske kot tudi moški zavedati vpliva določenih storitev na njihovo boljše počutje, se odločiti za eno od storitev in sami oceniti njene blagodejnosti,« je pomembnost skrbi za telo in duha pojasnila Kovačičeva. ●



svoje bogate izkušnje glede nege telesa opisala Tanja Kovačič, lastnica Kozmetičnega kotička Tanja.

V svojem salonu Kovačičeva ponuja nego rok in nog, klasično masažo, masažo z vročimi kamni, protistresno masažo obraza, dekolteja in zatilja, ročno limfno drenažo obraza in dekolteja, refleksno masažo stopal, depilacijo, nego obraza, nego telesa, oblikovanje obrvi, barvanje trepalnic in ličenje.

»Najbolj bi izpostavila medicinsko pedikuro, ki zahteva poglobljena znanja, izkušnje in izjemno preciznost. V omenjeno nego nog spadajo: sanacija globljih kožnih razpok na peti, odstranjevanje globljih in težje dostopnih otiščancev in kurjih oces, sanacija vraščenega nohta, oskrba žulja, izdelava nadomestka za odstranjen del nohta, trdi in zadebeljeni nohti in trda koža na stopalih. V svojih prostorih opravljam tudi nego diabetičnega stopala,« je reševanje specifičnih težav s stopali opisala Kovačičeva, ki opravlja nego nog tudi na domu za vse tiste, ki zaradi zdravstvenih ali drugih razlogov ne morejo obiskati salona.

»Sem mnenja, da se človek celo življenje uči, zato sem hotela svoje znanje, ki sem ga pridobila kot medicinska sestra, nadgraditi še v smeri kozmetike. Že v času šolanja in pozneje sem v salonu gospe Milke Prosen svoje teoretično znanje obogatila še s praktično in strokovno obdelavo nog in rok. Na podlagi svojega znanja in želje, da lahko komu pomagam in pripomorem k njegovemu boljšemu počutju, sem se odločila, da odprem svoj kozmetični kotiček,« je



DIZAJN DELOVNEGA OKOLJA VPLIVA NA PRODUKTIVNOST PODJETJA

Oblikovanje delovnega okolja je žal velikokrat zadnja naloga podjetnikov, po mnenju mnogih prezrt in nepomemben faktor, ki pa povzroča vrsto negativnih vplivov in neproduktivnost zaposlenih. Na dobičkonosnost poslovanja poleg primarnih ekonomskih aspektov vpliva tudi kvalitetno zasnovan ambient, ki s celostno podobo prostora omogoča optimizacijo delovanja posameznika, izboljšuje njegove sposobnosti in mu dviguje motivacijo. Življenjski stil, ki nam narekuje preživljanje vsaj tretjine dneva v delovnem okolju, od nas zahteva enako pozornost kot oblikovanje lastnega doma. Cilj je zagotovitev zadostne količine razsvetljenosti in zračnosti, pravi izbor barv in detajlov, izčrpanost prostora za ohranitev fokusa na delu, zadovoljitev funkcionalnosti in udobja. Urejeno poslovno okolje prezentira podjetje, je odraz lastnika in zaposlenih. Vsak ambient oddaja sporočilo in je hkrati promocijski material podjetja, informira obiskovalca/poslovnega partnerja o dejavnosti, resnosti in ambicijah.

Arhitektka Helena Kalčič je pri prenovi direktorske pisarne in sejne sobe vnesla ekstravaganco v prostor z uporabo eksotičnega lesa, stekla in železa v inovativnem pohištvo po naročilu in zadovoljila

estetski ter funkcionalni vidik. Ustvarjeno novo delovno okolje z posebnim šarmom in izraženo dominantnostjo reflektira okus in želje naročnika. Pohištvo sledi linijam prostora. Centralizirane delovne površine se subtilno prilagajajo danemu ambientu, izražajo fluidnost in ohranjajo poudarek na ustvarjanju dialoga sodelujočih.

Osvežitev delovnih prostorov ima psihološki učinek na uporabnika, če gre za domačo pisarno ali za podjetje. Prostor

je odraz človeka, ki ga uporablja, zato namenimo delovnemu okolju pozornost in prepoznamo potrebe svojega podjetja ter v njem delujočih! ●

*Helena Kalčič, univ. dipl. inž. arh.,
DOMUS DESIGN*



V VESELEM PRIČAKOVANJU MIKLAVŽA Z ŽOGICO NOGICO

Čarobni december je mesec pričakovanj in čas, ko bi radi svojim dragim nekaj poklonili v zahvalo ali pa iz ljubezni do njih. Veseli december je čas, ko se na pot odpravijo trije dobri možje in prvi, ki obiše otroke, je Miklavž.

Jasenski otroci so čakali na prihod tega dobrega moža v Vaškem domu Jasen. Čarobnemu vzdušju in nestrpnemu pričakovanju se je pridružila Žogica Nogica, gledališka predstava, ki je nastala pod vodstvom Iris M. Ferlež. Naši igralci: Agnes, Lara, Neža, Neja,

Nina, Tevž, Nejc, Jan, Vita, Lucija in Hana so jo odigrali tako dobro, da so se mladi gledalci lahko vživeli v predstavo. Pravljičice so menda stekane iz zvezdnega prahu, ki Miklavžu sveti na poti. Otroci so Miklavža nestrpno čakali in klicali. Na pomoč sta jim priskočila dva angela

in s skupnimi močmi so uspeli priklicati dobrega moža. Pogumno so se odzvali Miklavževemu povabilu, da skupaj kaj zapojejo in veselj ni bilo konca. Dobri mož je male navihančke nagradil z bogatimi darili, šiba pa je bila poleg bolj za okras.

Zaradi pohval, ki smo jih bili deležni na premieri *Žogice Nogice*, smo predstavo ponovili še konec decembra, božične praznike pa smo obeležili tudi s *Tradicionalnim božičnim koncertom*.

Hvala vsem, ki ste na kakršenkoli način prispevali k uspešni izvedbi prireditve in vse dobro v novem letu! ●

Društvo Ahec Jasen



VAŠ PARTNER, ZA VEČJO VARNOST NA CESTI Z NEVARNIM BLAGOM



ADR

- ▶ PREGLEDI VOZIL
- ▶ PREIZKUSI CISTERN
- ▶ USPOSABLJANJE VOZNIKOV
- ▶ VARNOSTNI SVETOVALEC PRI PREVOZU NEVARNEGA BLAGA
- ▶ KONTROLA TAHO IN OH



- ▶ TEHNIČNI PREGLEDI
- ▶ REGISTRACIJA VOZIL
- ▶ ZAVAROVANJE VOZIL
- ▶ PREPISI VOZIL
- ▶ CEMT PREGLEDI



- ▶ PREGLEDI GASILNIKOV



modra številka

080 80 19

TIB STORITVE d.o.o., Šerčerjeva 17, 6250 Ilirska Bistrica

info@tib-storitve.si www.tib-storitve.si

JESENOVANJE BISTRIŠKIH TABORNIKOV

*Ruševski gozdovniki in gozdnice se že tradicionalno za začetek jesenskih počitnic odpravimo na Jesenovanje. Letos smo v petek zvečer odšli v koč v Črni dol, kjer smo najprej zakurili ogenj pod zvezdnatim nebom, potem pa smo se že kar takoj podali v raziskovanje, kaj se skriva pod naslovom *O pesniku, ki je potoval na stoto potenco in izgubil čevljev*. In naša pustolovščina se je po uvodnem prizoru nadaljevanke, ki ga je odigralo vodstvo, lahko začela.*



V soboto smo tako že navsezgodaj prepevali letošnjo himno *Jesenovanja* in ugotovili, da mogoče sploh ne potrebujemo čevljev. Vsekakor pa potrebujemo papir za pisanje pesmi, zato smo si ga izdelali sami, ob tem pa še raziskovali prstne odtise.

Popoldne smo se podali na lov za pesnikom, vendar smo morali med potjo pokazati svoje znanje taborniške zgodovine in strukture, taborniških zakonov, vozlov, topografije in ognja, na katerem smo si sami pripravili večerjo. Med tem časom se je dan že prevesil v večer, ki je naravnost klical po raziskovanju globlin naše duhovnosti. Ob ognju in svečkah si je vsak zase vzel čas in si odgovarjal na različna vprašanja o tem, kaj mu pomeni taborništvo; kakšni spomini ga vežejo nanj; ali misli, da mu omogoča boljše rast in napredek; kako se vse to kaže v

vsakdanjem življenju, ... Duhovno polni smo večer zaključili ob kitari in petju.

Nedelja je prinesla še več preizkušenj. Najprej smo morali postaviti bivak iz

naravnih materialov, popoldne pa smo se neustrašno podali na strateško igro, kjer so nas naše odločitve lahko peljale v pogubo ali pa do zmage. Po tem ko



smo v pesniškem dvoboju premagali pesniški ceh, smo si lahko oddahnili in svobodni zakorakali po Črnem dolu, vendar je živeti svobodo po svoje tudi zelo zahtevna življenjska naloga, zato smo se s temi vprašanji soočili na zaključnem večeru, ko smo v igri vlog na okrogli mizi zagovarjali različna stališča do aktualnih družbenih vprašanj. Česa vsega so zmožni 12-letniki!

V ponedeljek se je naše skupno druženje sicer zaključilo, vendar z nami ostaja misel, da je življenje eno samo potovanje s čevlji ali brez njih. ●

Neža M. Slosar, RSR

NA MALI BUKOVICI

Skupina *Spoznavajmo svet in domovino* sledi svoji od prvih začetkov začrtani poti, da spozna domače kraje in ljudi, saj smo se neštetokrat prepričali, da jih ne poznamo.

Sončno poznojesensko popoldne. Pripe-
ljali smo se na Malo Bukovico. Vas spada
med starejša slovanska naselja, ker nosi
ime po rastlinah oziroma drevesih. V
srednjem veku je pripadala premskemu
gospodstvu, nekaj kmetij pa samostanu
sv. Avgušтина na Reki. Ljudje so se tukaj
od nekdaj ukvarjali s kmetijstvom. Ko je
mimo vasi pripeljala železnica, so svoje
pridelke lahko vozili na Reko in v Trst.
Glineni skladi so omogočili zaposlitev v
opekarnah. Zdaj se vozijo na delo v Ilir-
sko Bistrico in v ostala mesta. S kmetij-
stvom se nekateri še ukvarjajo kot z do-
polnilno dejavnostjo.

Pri progi nas je čakal naš gostitelj in do-
mačin, Marjan Mikuletič – predstavnik
vasi. V njegovem spremstvu smo se od-
pravili na ogled vasi. Omejujejo jo kar tri-
je potoki: Molja, Kukurjovec in Dolenj-
ski potok. Deli se na tri dele: staro jedro
oziroma Vas, Posestvo ob progi Ilirska Bi-
strica-Reka in Fabrika ob zadnji opekar-
ni. Predel, imenovan Posestvo, je na po-
dročju, kjer je koncem 19. stoletja stala
prva opekarna. Pred 2. svetovno vojno je
bila tam farma goveda, ki je bila po vojni
nacionalizirana in je delovala kot kmetij-
ska zadruga. V bližini je bila tudi dreve-
snica. Danes stoji v tem delu industrijski
obrat za nadgradnjo gasilskih vozil. Od
tod smo se sprehodili do Grkovih, kjer je
bila nekoč gostilna in prisluhnili Mikule-
tičevi pripovedi o odporišnem gibanju
v letu 1942, ki je bilo usmerjeno proti
italijanskim okupatorjem. Pripovedoval
nam je tudi o ljudeh, ki so padli v boju
ali bili ubiti v 2. svetovni vojni, na katere

nas opozarja spominska plošča. Ustavili
smo se tudi ob delu potok, ki mu pravijo
Perišča, kjer so Bukovčanke spirale peri-
lo. Do 60. let je v bližini deloval mlin, ki
je bil prava tehnična posebnost. Vodo je
namreč dobival iz Dolenjskega potoka po
tunelu. Tri kolesa in trije kamni so dan in
noč mleli vse vrste žita – celo koruzo. V
njem so razen Bukovčanov mleli še prebi-
valci iz Dolenj, Jelšan, Soz in celo iz Pasja-
ka. Pot nas je vodila tudi mimo kamnitih
korit, kjer so vaščani napajali živino. Pred
nekaj leti so jih očistili in obnovili. Polni
jih izvirna voda.

Hodili smo po Vasi, gručastem jedru sta-
re Male Bukovice, mimo lično urejenih
dvorišč in obnovljenih hiš. Tu in tam sto-
ji še kakšna stara zapuščena hiša. Videli
smo, da so bile nekdaj hiše grajene iz do-
mačega flišnega kamna. Stara vrata, ki so
bila nekoč gospodarjev ponos, kljubujejo
času in čakajo na obnovo. Vas se ponaša
s studentem iz leta 1849, ki je bil obno-
vljen leta 2004.

Vaščani so ponosni na svojo cerkvico,
posvečeno svetemu Roku. S skupnimi
močmi in s prostovoljnimi prispevki so
jo temeljito popravili. Oltar je bil lesen.
Izdelal ga je Jakob Raspet iz Cerkna, znan
podobar, nabožni slikar in pozlatar, v
drugi polovici 19. stoletja. Vaščani so ga
odpeljali v restavratorsko delavnico, da bi
ga rešili pred propadom. Naslednje leto
za shod bo spet doma. Pri cerkvi je stala
približno 300 let stara lipa, simbol vasi.
Bila je 25 m visoka, v obsegu pa je merila
7 m. Žal jo je porušil vihar.

Spustili smo se še do Mlak, kjer so 8 let
prirejali tekmovanje s konji. Sodelovalo
je že okrog 20 rejcev konj.

Nato smo se vrnili v Vas, kjer so nas pri
balinišču pred brunarico, ki so jo v celo-
ti zgradili mladinci Male Bukovice leta
2012, prijazno pogostili. Zahvalili smo se
gospodu Mikuletiču za izčrpno in zani-
mivo predstavitev svojega kraja.

Pa še to:

- Procesija iz Kosez na Malo Bukovico
je šesti ponedeljek po veliki noči. V
njej nosijo namesto križev »bande-
re«. Gre za zaobljubni dan, ker je ne-
koč po teh krajih živino kosila kuga.
- Ob progi je do 60. let stala čuvajnica,
ki so jo potem ukinili. Prehod čez pro-
go je ostal nezavarovan in je zlasti v je-
sensko-zimskem obdobju, ko pokrije
pokrajino gosta megla, zelo nevaren.
Terjal je celo nekaj človeških življenj.
- Najpogostejši priimki v vasi so: Bo-
štjančič, Batista, Mikuletič, ...
- Hišna imena: Lovreči, Pr Aninih, ...
- Najbolj priljubljeni plesi: puštertanc,
polka z metlo.
- Pozimi so se družili pri »slačanju fr-
mente«.
- Kulinarična specialiteta je »zelje na
vrolček«.
- Opekarni na Mali Bukovici:
Konec 19. stoletja je začela z delova-
njem *Kranjska opekarna* (Kreinische
Zigelwerke).
Na začetku 20. stoletja so reški podje-
tniki ustanovili modernejšo opekarno
z imenom *Reška parna opekarna in
lončarska tovarna, delniška družba* (Fi-
umaner Dampf-Zigelei und Tonwa-
ren Fabriks Aktiengesellschaft). Ope-
ko je sušila v pečeh na parni pogon. Po
prvi svetovni vojni je Kranjska ope-
karna prenehala z delom, Reško pa je
odkupil Ferancesco Aita. 1946. leta je
bila nacionalizirana. ●

Marica Gaberšnik, mentorica



MEDNARODNI DAN INVALIDOV

Generalna skupščina Združenih narodov je oktobra 1992 razglasila 3. december za mednarodni dan invalidov z namenom, da poudari pomen celovite problematike invalidnosti, izboljša status invalidov in njihovo vključenost v družbo ter pridobi podporo javnosti pri zavzemanju za njihovo dostojanstvo, pravice in blaginjo. Decembra 2006 je bila sprejeta *Konvencija o pravicah invalidov*, ki jo je podpisalo 153 držav; Slovenija je to storila marca 2007. V svetu z invalidnostjo živi več kot milijarda ljudi, v Sloveniji pa okrog 170.000. Mednarodni dan invalidov je vsako leto osredotočen na drugo temo; geslo letošnjega dneva je bilo »Smo državljani EU«.

Na ta dan imamo invalidi priložnost, da opozorimo nase. Prav je, da v današnjem času, v katerem prevladujejo egoizem, tekmovalnost, pohlep in socialna neenakost, javnost na različne načine ozaveščamo o težavah, ki nas pestijo v okolju, kjer živimo in delamo. Žal pa to ni dovolj. V letih po ratifikaciji *Konvencije o pravicah invalidov* se je v številnih državah pokazal razkorak med deklarativno vrednostjo in konkretnim uresni-

čevanjem. Invalidi utemeljeno pričakujemo vedno boljše razumevanje problematike, povezane z invalidnostjo, z našimi temeljnimi pravicami in udeležbo v družbi.

Trajen datum s področja človekovih pravic, uradno zabeležen v koledarju, vsako leto obeležimo tudi v *Društvu invalidov Ilirska Bistrica*. Letos je bilo to obeležje kar pestro: organizirali smo strokovna predavanja s področja zdravstvene tematike, v Knjižnici Makse Samsa je bila na ogled razstava ročnih del naših članic Renate Mežnar



in Majde Potočnik, že tradicionalno smo se srečali in družili s fanti in dekleti domačega VDC-ja in društva Vezi. To srečanje je bilo prepleteno z glasbo in petjem našega »hišnega benda« *Bajc in prijatelji*. Prijetno druženje se je nadaljevalo ob domačih dobrotah naših pridnih gospodinj. Bilo je veselo, bilo je praznično.

V prazničnem decembru vam voščimo prijetne božične praznike, v novem letu pa veliko zdravja in dobrega počutja z verzi F. M. Ježka:

»Ljudje, prižgimo luč!
Po celem svetu hkrati!
Naj sveti, kdo ve kam,
saj kdaj že plamen sveče
pokaže pot do sreče človeku, ki je sam.« ●

Jožica Žibert,
predsednica DI Ilirska Bistrica



KOZMETIČNI STUDIO MOJCA

pedikura,
manikura,
trajni lak,
nega obraza,
nega telesa,
masaža,
depilacija



Mojca Kljun, Harije 81a, II. Bistrica
Za termin pišite na info@studiomojca.si ali pokličite 05 71 45 990.

Srečno 2018

in zdravja polno novo leto
vam želi Kozmetični studio
Mojca.



POMEMBNEJŠI DOGODKI OBMOČNEGA ZDRUŽENJA RDEČEGA KRIŽA ILIRSKA BISTRICA



29. novembra je Območno združenje Rdečega križa Ilirska Bistrica v sodelovanju z Zavodom za transfuzijsko medicino Ljubljana organiziralo *tretjo terensko krvodajalsko akcijo*, ki je potekala v Domu starejših občanov. Klicu humanosti in solidarnosti se je odzvalo 145 krvodajalcev iz vseh krvnih skupin. V naši občini imamo nekaj več kot 500 krvodajalcev, ki redno ali občasno darujejo najdragocenejšo tekočino, s katero rešujejo življenja ter pomagajo pri zdravljenju bolnikov in poškodovancev.



14. oktobra je potekalo 34. mednarodno srečanje Rdečega križa iz Opatije in Ilirske Bistrice.

Pripravili so izlet na slovensko obalo s poudarkom na ogledu in spoznavanju Mladinskega zdravilišča in letovišča Debeli rtič, kamor hodijo na brezplačno letovanje naši osnovnošolci ter starejši občani in občanke iz socialno šibkejših družin. Ogledali so si sodobni muzej o nastanku in širitvi mesta Piran in staro mestno jedro. Na Debelem rtiču so si ogledali zdraviliške vrtove in se spozna-

li z zdraviliškim turizmom za otroke in odrasle. Srečali so se s predstavniki Rdečega križa iz Ankarana in se v nadaljevanju družili ter izmenjali znanje in izkušnje.

Ob Svetovnem dnevu hrane so 16. oktobra v okviru Drobčinice postavili dve stojnici, kjer so v zameno za kruh in druge izdelke zbirali prostovoljne prispevke. Občani in občanke ste prispevali 710 evrov.

V maju je na osnovnih šolah potekala humanitarna akcija *Kovanec za sošolca v stiski*, kjer so otroci zbrali 823 evrov. Zbrana sredstva so v višini 1.260 evrov namenili 42 učencem osnovnih šol za nakup delovnih zvezkov in šolskih potrebščin. Razliko so dali v sklad za humanitarno pomoč.

Pri zbiranju zamaškov se je v letošnjem letu nabralo 1.200 evrov, ki so jih v celoti namenili dvema družinama z otroki.

V sodelovanju s Karitas, Vrtcem Jožefe Maslo in Dnevnim centrom Sonček so 1. decembra organizirali obdaritev otrok, katerih starši so prejemniki humanitarne pomoči. V praznično okrašenem večnamenskem prostoru so na sedežu Rdečega križa pripravili dve delavnici, kjer je okrog 70 osnovnošolcev izdelovalo novoletne okraske. Za otroke so pripravili lutkovno predstavo *Sapramiška* in jim predali pripravljena darila.

7. decembra so pripravili srečanje za starejše. Podpredsednica Dora Kalčič je ob tej priložnosti podelila priznanje in zahvalo dolgoletnemu krvodajalcu **Jožku Tomažiču iz Huj**, ki je presegel 100-kratno darovanje krvi. Podarili so

mu umetniško delo lokalne slikarke Jadranke Savič.

Prav tako so se zahvalili Andreji Vinšek Grilj, dr. med., za velik prispevek pri delu na področju prve pomoči, v projektu mreže AED (defibrilatorjev) in pri usposabljanju prvih posredovalcev v občini. Z ubranim petjem so dogodek popestrile pevke iz Podgore, udeležence pa je navdušil mladi harmonikar Martin Rojc, učenec OŠ Antona Žnideršiča. V prijetnem vzdušju so si zaželeli prijetne praznike in vse dobro v novem letu.

V Supermarketu Mercator Ilirska Bistrica je potekala humanitarna akcija z naslovom *Sosed sosedu sosedi*, v kateri ste občani in občanke velikodušno prispevali hrano in druge izdelke za socialno šibke družine in skupaj zbrali več kot 300 kg različnega blaga.

V imenu prejemnikov pomoči se vam najlepše zahvaljujemo.



Za uporabnike oziroma prejemnike humanitarne pomoči, ki jih je v naši občini okrog 350, so v okviru spremljevalnih ukrepov iz načrta razdeljevanja hrane socialno ogroženim posameznikom in družinam iz Sklada Evropske unije pripravili dve delavnici, in sicer na temo *Prva pomoč na domu*, kjer so se udeleženci pod vodstvom strokovnega sodelavca Zmaga Štrajna učili oskrbe poškodb, nudenja temeljnih postopkov oživljanja in uporabe defibrilatorja, ter delavnico na temo *Osnove slikarstva, zgodovina in izdelava voščilnic*, ki jo je vodil akademski slikar Erik Dovgan. ●

**Dragi krvodajalci in krvodajalke,
prostovoljci in prostovoljke!
Prisrčna hvala za vaš dragoceni
prispevek.**

**Voščimo vam mirne in prijetne
praznike ter obilo zdravja,
dobre volje in poguma
v novem letu 2018.**



**Rdeči križ
Ilirska Bistrica**



V DOMU STAREJŠIH OBČANOV ILIRSKA BISTRICA JE BILO DOMAČE, TOPLO IN PRIJETNO

Nič manj kot takrat, ko smo decembrska praznovanja preživljali doma! Da bo stanovalcem Doma starejših občanov vzdušje najbolj bleščečega meseca vsaj malo pregnalo vsakdanje tegobe, smo se na praznike dobro pripravili.



Sveti Miklavž nas je s svojimi pomočniki in sodelavci Karitasa obiskal že v soboto, 2. decembra. Potem ko smo ves teden pridno okraševali Dom z okolico in pekli piškote za naše obiskovalce, smo v torek, 12. decembra, preživeli pestro medgeneracijsko popoldne. S skupino stanovalcev smo se odpravili na ogled praznično okrašenega mesta in se pogreli s kuhanim vinom. Skupaj smo napravili »glavne« jaslice v naši dvorani, da je bilo za božično mašo 25. decembra še posebej svečano.

Že vrsto let ob koncu leta navdušeni sprejememo pristrčno skupino študentov iz *Kluba študentov Ilirska Bistrica*, z njimi zapojemo in se malo nalezemo njihove mladostne razigranosti. Vrhunec decembrskih praznovanj pa je gotovo predstavljala naša predsilvestrska zabava, ki so jo letos popestrili ansambel *Biseri*, skupina *Muhce in Trio Reka*. Posladkali smo se z dobrotami, ki so jih pripravile gospe iz *Društva podeželskih žena* in se veselili ob



slavnostnem odpiranju šampanjca z barmanom Tilnom.

Praznično dogajanje v decembru so spremljali številni obiski, vonj po domači potici, ogenj, ki prasketa v kaminu in pogovori o praznikih, kot smo jih poznali nekoč. Vsi smo se strinjali, da so bili prazniki včasih bolj doživeti, kljub temu da so premražene otroške ročice redkokdaj stisnile kaj več kot oreh ali rožič, zato tudi

zdaj nismo prezahtevni. Pomembno je le, da so okrog nas ljudje, ki nas razumejo in nam prisluhnejo, kadar je hudo. Zdravja že dolgo ni več, ostajata pa dobra volja in pogum, ki sta zelo zdravilna in poživljajoča.

Tudi med letošnjimi božično-novoletnimi prazniki je v Domu starejših občanov na vsak slavnostni dan za stanovalce skrbelo 52 zaposlenih, ki so poskrbeli, da so se stanovalci počutili domače in da jim je bilo toplo ter prijetno pri srcu.

Hvala vsem, ki nas obiskujete čez vse leto. Posebna zahvala gre tistim, ki delček svojega prostega časa namenite našim stanovalcem kot prostovoljci in številnim nastopajočim, ki popestrite naš mesečni program. Vedno ste dobrodošli!

Vsem občanom in občankam ob letošnjih praznikih želimo, da se nihče ne bi počutil osamljen. Naj bo vsak deležen spodbudne besede in toplega stiska roke. Srečno v novem letu vam želimo stanovalci in zaposleni iz Doma starejših občanov Ilirska Bistrica! ●

DSO Ilirska Bistrica





SPOMINČICE Z NOVIM ZAGONOM NAPREJ

Po petletnem delovanju *Skupine za pomoč pri demenci Primorske spominčice – skupina Ilirska Bistrica* smo začutili potrebo po razširitvi ponudbe aktivnosti. V minulih letih smo poleg vsakomesečnega srečevanja podporne skupine pripravili tudi nekaj odmevnih akcij, s katerimi smo želeli osveščati predvsem lokalno prebivalstvo o znakih demence, prepoznavanju, prvih ukrepih in ravnanju z bolnikom. Velik odziv občanov je bil za laični tečaj nege dementnega bolnika, na predavanjih različnih strokovnjakov s področja demence, sprehodu za spomin, ogledu filmov, ...

Zaradi naraščajoče življenjske dobe je demenca v izrednem porastu. Krivulje, ki jih kažejo projekcije za naslednja leta, pa se dvigajo še bolj strmo navzgor. Kot so poudarili strokovnjaki na letošnji 9. mednarodni konferenci, ki jo je v poča-

stitev 20. obletnice *Spominčice – Alzheimer Slovenija* pripravilo združenje oktobra letos v Čateških toplicah, zdravila za demenco še ne bomo dobili tako hitro. Prav zato je še vedno najbolj pomembno, da smo seznanjeni z dejavniki tveganja in pomenom zgodnjega odkrivanja bolezni.

Kot *Društvo za pomoč* svojcem pri demenci si želimo še učinkovitejše medsebojno sodelovanje vseh služb in društev, ki na kakršenkoli način odkrivajo ali zaznavajo težave, ki jih prinaša demenca. Cilj našega delovanja je tudi ustvarjanje pogojev za to, da postanemo demenci prijazna družba. Pri tem je pomembno, da nekatere ključne simptome in način ravnanja ob njih prepoznavajo tudi zaposleni v javnih službah. Prepogosto se namreč zgodi, da se uslužbenci počutijo

nemočne in prestrašene ob prvih stikih z bolniki z demenco.

V prihodnjem letu se bomo ponovno srečevali **vsako 1. sredo v mesecu ob 18. uri v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica**.

Vabljeni vsi, ki imate kakršnakoli vprašanja ali skrbi v zvezi z demenco, pa tudi tisti, ki se želite le informirati o bolezni. Poskušali vam bomo dati odgovore ali vas usmeriti v ustrezno pomoč. Za obisk skupine se ni potrebno predhodno najaviti ali jo redno obiskovati. Vabljeni so tudi bolniki. Prvič se v letu 2018 dobimo **3. januarja ob 18. uri**.

V prihodnjem letu nameravamo pripraviti dve predavanji o blagih spominskih motnjah in o vplivu gibanja na razvoj demence. Predvidoma v februarju bomo ponovno izvedli tečaj laične nege bolnika na domu. O vseh dogodkih vas bomo obveščali v občinskem glasilu.

Ko v hišo sprejmemo diagnozo »demence«, ni poti nazaj. Lahko pa si zmanjšamo marsikatero skrb in prihranimo kakšno neprespano noč, če pravočasno poiščemo prave informacije, ki so na voljo v naši bližini. Veliko nam namreč pomeni, če slišimo zgodbo nekoga, ki se je že soočil z nego bolnika z demenco.

Vabljeni, da se nam pridružite! ●

Vesna Bizjak in Nadja Vidmar

OBISK MIKLAVŽA V DRUŠTVU SOŽITJE ILIRSKA BISTRICA

Mesec december nam postreže z marsikaterim veselim trenutkom, zato ni nič čudnega, da mu pravimo tudi »veseli december«. Še posebej ga zaznamujejo dogodki, ki se jih veselijo posebej mladi, saj jih v tem mesecu obiščejo in tudi nagradijo za njihovo pridnost kar trije dobri možje – sv. Miklavž, Božiček in Dedek Mraz.

Sv. Miklavž je bil te dni še posebej utrujen od dolge poti, saj mu je kljub pomanjkanju snega uspelo priti k marsikateri družini v mestu in na vasi, da bi se spomnil in obdaril med letom

pridne otroke. Med božičnimi prazniki si bo vzel malo dopusta, saj takrat prepusti delo svojemu prijatelju Božičku. V *Društvu Sožitje* smo se tudi letos člani in varovanci še posebej pripravljali na pri-

hod sv. Miklavža. Zelo lepo je bilo skozi leto spremljati naše varovance, kako so se pripravljali in pridno obiskovali vse društvene aktivnosti. Ob brezpogojni pomoči in nadvse človeški toplini naših prostovoljk Sonje Maljevac, Alenke Dolgan, Nine Škrab, Elene Hirsch, Nadje Janežič in prostovoljca Izidorja Mencingerja nam je uspelo izpolniti vse zastavljene cilje, kar je bil v petek, 8. decembra, v Gostišču Hiša Primc še dodaten razlog za veselo pričakovanje daril od dobrega moža.

Tonjo Janežič, predsednik *Društva Sožitje*, je sklical redno prednovoletno srečanje vseh članov Društva Sožitje. Kot se za tako srečanje spodobi, je prisotne se-



znanil z opravljenim delom med letom. Vesel je bil ugotovitve, da je društvo delalo dobro. Ob strokovni podpori Sonje Maljevac, vodje socialnih programov, so prostovoljci s trdom in požrtvovalnostjo pomagali, da je Društvu Sožitje uspelo realizirati vse med letom zastavljene naloge. Občasne krize in težave so premagovali skupaj in sproti. Z velikim veseljem se je Janežič spomnil vseh donatorjev in se jim zahvalil za vsak prispevek – v finančni ali materialni obliki, medtem ko so bile prostovoljke deležne posebne pohvale in zahvale za njihov vsestranski prispevek k boljšemu poču-

tju vseh varovancev in k veselju staršev ter skrbnikov. Zahvala je šla tudi Hiši Primc za gostoljubje in skrbno postrežbo dobre hrane. Vsem, ki so kakorkoli povezani z Društvom Sožitje in ostalim prebivalcem Občine Ilirska Bistrica, je zaželel lepo praznovanje v prihajajočih božično-novoletnih praznikih, v novem letu pa veliko zdravja, sreče in uspehov. Bogat kulturni program so oblikovali varovanci *Društva Sožitje* pod strokovnim vodstvom Sonje Maljevac, Alenke Dolgan in ostalih prostovoljk društva. V mozaik kulturnega programa so svoj delček prispevali tudi vsi prisotni. Alen-

ka Hrabar je z ubranim igranjem na flavto presenetila tako predsednika društva kot sv. Miklavža. Za sproščeno vzdušje so z zvoki harmonik poskrbeli Sandi Vrh, Ankica Udovič in Ivan Šuštar.

Posebno dolgega aplavza sta bila deležna Sandi Vrh za prepevanje pesmi *Iz srca za srce* in prostovoljec Ivan Šuštar, ki se je za ta dan še posebej potrudil in naštudiral omenjeno skladbo ter Sandija spremljal na harmoniki. Zaradi velikega navdušenja vseh prisotnih članov društva mogoče že lahko govorimo o novi himni *Društva Sožitje Ilirska Bistrica*. ●

Anita Frankovič



VZROKI ZA ODVISNOST OD ALKOHOLA

Povsem normalno je, da se sprašujemo, zakaj velika večina ljudi uživa alkoholne pijače, odvisni pa postanejo samo nekateri.

Odgovor bomo poiskali med tremi dejavniki:

A) Najpomembnejšo vlogo pri tem igra človek s svojimi telesnimi in duševnimi lastnostmi, ki ustvarjajo njegovo dovzetnost za alkohol in nagnjenost k odvisnosti.

B) **Okolje** pomembno vpliva na nastanek in razvoj odvisnosti zaradi običajev, verovanj in stališč, ki to spodbujajo ali tolerirajo. Pri tem ima posebno vlogo družina, iz katere črpamo vrednote in v kateri oblikujemo lastne vedenjske vzorce.

Vloga družine je trojna:

- s svojim odnosom do alkohola lahko starši neposredno vplivajo na oblikovanje odnosa svojih otrok do alkohola. Pri tem je pomemben podatek, da je vsaj 50 % odvisnih od alkohola zraslo v družini, v kateri je bil eden od staršev (ali celo oba) odvisen;
- v družini se začne oblikovati človekova osebnost, njegov odnos do samega sebe, njegova identiteta;
- družina lahko človeka usposobi (ali pa tudi ne) za ustvarjanje zadovoljujočih odnosov s soljudmi.

C) Vloga **alkohola** je povezana z znanimi farmakološkimi učinki, saj je najboljši blažilec notranjih napetosti.

Vsakemu od nas so bile v zibelko položene genetsko pogojene osnovne potrebe, ki jih moramo kolikor toliko zadovoljivo rešiti, če ne želimo ogroziti svojega zdravja, razumljenega kot bio-psiho-socialno blagostanje.

Dr. William Glasser jih je strnil v pet potreb:

1. **potrebo po preživetju,**
2. **potrebo po ljubezni, pripadnosti in sprejetosti,**
3. **potrebo po moči in uveljavljanju,**
4. **potrebo po svobodi in možnosti izbire,**
5. **potrebo po zabavi.**

Potrebe zadovoljimo s celotnim vedenjem, ki ga sestavljajo:

1. **mišljenje,**
2. **delovanje,**
3. **odziv telesa,**
4. **čustvovanje.**

Dokler svoje potrebe uspešno zadovoljujemo, se dobro počutimo in smo zadovoljni. Ko pa z naučenimi vedenjskimi vzorci ne uspemo doseči tistega, kar želimo in potrebujemo, ostajamo nezadovoljni in naše počutje se slabša,

To povzroča vse hujšo frustracijo. Zavedamo se, da tako ne gre več naprej. Takrat reagiramo tako, da se umirimo v iskanje boljših rešitev, ki nam bodo pomagale uresničiti naše želje in potešiti naše potrebe.

Ko smo v stiski, se vedno odločimo za pot, ki se nam zdi boljša in lažja. Od alkohola lahko postane odvisen vsak človek, različne so le poti, po katerih zaide v odvisnost. Te pa so lahko splet nesrečnih okoliščin, osebne težave ali pa zgolj priložnosti.

RAZVOJ SINDROMA ODVISNOSTI OD ALKOHOLA

Razvoj sindroma odvisnosti od alkohola razdelimo na več faz:

- a) **Predalkoholna faza:** Tu si človek lajša stike z alkoholom, saj mu omogoča sprostitve in nudi prijetno počutje. Postopoma potrebuje vedno večje količine alkohola, da bi dosegel enak učinek kot prej z manjšimi količinami. Pravimo, da mu raste toleranca (čedalje več ga prenese).
- b) **Zgodnja alkoholna faza:** Človek že pije tudi na skrivaj. Mučijo ga občutki krivde, saj se zaveda, da je njegovo popivanje postalo moteče. Hitro postane jezen in razdražljiv, če mu kdo očita njegovo pitje. Tu se pojavljajo alkoholne amnezije. Ko se zjutraj strezni, se ne spomni, kaj je počel.

SVETOVALNICA

»svetovanje, informiranje, motiviranje«

- Si želite informacije in svetovanje o **škodljivi rabi ter posledicah alkohola, tobaka, marihuane in drugih psihoaktivnih snovi?**
- Potrebujete **pogovor**, da skupaj poiščemo **možne rešitve?**
- Nudimo vam brezplačno **anonimno svetovanje ter strokovno pomoč.**

KONTAKT

VGC Dom na Vidmu
Vsak torek od 15.00 do 18.00
Vsak petek od 10.00 do 13.00



„Sedaj je pravi čas
za nove ideje,
za nove rešitve,
za vse, kar je tako
dolgo čakalo,
da končno
plane na dan.“

POZITIVNE MISLI
<http://pozitivnemisli.com>

Ne ve, kje je bil in sčasoma postanejo take izgube spomina vse bolj pogoste.

c) Kritična faza je pojav duševne odvisnosti in z njo povezane okvare kontrole nad količino popitega alkohola. Kadar tak bolnik popije požirek pijače, se v njem zbudi sla po alkoholu, ki se ji ne more upreti. Samega sebe in okolico prepričuje, da so za njegove težave krivi drugi. Če mu kdo kaj očita, postane agresiven. Nato sledijo poskusi opuščanja pitja, vendar so vedno neuspešni. Alkohol postaja os, okoli katere se vrtil njegovo življenje. Popuščati začne tudi v službi, izgublja interes za vse in se začne pomilovati. Sam ni sposoben videti, da je za vse težave odgovoren sam. V veliki nevarnosti je, da bo izgubil vse (družino, prijatelje, službo, lastno zdravje). Mogoče ga bo izguba pripeljala do razmišljanja, da si poišče pomoč (zdravljenje).

d) Oseba, odvisna od alkohola, ki popiva ob koncih tedna, prehaja v zadnjo – kronično fazo – to je več dnevih nekontroliranih popivanja. Zdravje ji hitro peša, ker se pomanjkljivo hrani, saj s pitjem izgublja tudi tek. Ne meni se več za želje in potrebe svojcev. Ljubezni do žene, otrok in staršev ne zmore več. Njena sposobnost mišljenja in presoje je okrnjena, možgani pa so tako načeti, da čeprav bi abstिनirala več tednov, ne vidi, v kako težkem stanju se nahaja. Ta umska otopelost lahko predstavlja začetno stanje alkoholne bebavosti. To stanje se utegne popraviti šele več mesecev po začetku abstinence in zdravljenja – včasih pa sploh ne izgine.

V tem času bolnik potrebuje mnogo manj alkohola, da se hudo opije. Pije, karkoli mu pride pod roko. Pokažejo se zdravstvene težave (jetrna ciroza, okvare možganov, razne duševne motnje). Prizna svoj poraz in se mogoče odloči, da si poišče pomoč. Lahko tudi obupa in se umakne v smrt. Pomembno je, da mu pomagamo. Rešitev vedno obstaja, le poiskati jo je treba!

Čim prej se začne oseba, odvisna od alkohola zdraviti, tem manjše bodo posledice njegovega odvisniškega vedenja.

Izkušnje kažejo, da se marsikdo ni sposoben prej pobrati, preden pristane na dnu. Odvisna oseba doseže dno, ko prizna, da si sama ne more pomagati in je pripravljena sprejeti pomoč drugih. Takrat se odprejo možnosti za zdravljenje. Pomembno je, da sprejme odvisnost od alkohola kot bolezen in verjame v postopno urejanje življenja.

Podobno pot soodvisnosti opravi tudi zakonski partner, zato je pomemb-

no, da se tudi sam vključi v zdravljenje predvsem zaradi sebe. Tudi sam je zbolel, ker je toliko let živel ob odvisnem partnerju in se mu je moral ves čas prilagajati. Samo tako bo lahko pomagal bolnemu partnerju. Strt in malodušen tega zagotovo ne bo zmogel.

Srečno novo leto 2018 vam želi Društvo zdravljenih alkoholikov! ●

Jasmin Tomažič, terapevtka

Srečno in
vse bo v redu v 2018!



 **triglav**

ZAKLJUČEK LETA NA LJUDSKI UNIVERZI

Ljudska univerza Ilirska Bistrica je zaključila uspešno in produktivno leto 2017.

V okviru projekta **Temeljne in poklicne kompetence (TPK)** smo v lanskem letu izvedli osem 50-urnih brezplačnih tečajev. Ciljna skupina udeležencev so zaposleni. Prednost imajo starejši od 45 let. Iz analize potreb zaposlenih v notranjsko-primorski statistični regiji je razvidno, da je v regiji kar 54,9 % ljudi z dokončanim srednješolskim izobraževanjem brez nadaljnjega šolanja. Vsi programi so zasnovani tako, da v čim večjem obsegu razvijajo in krepijo temeljne poklicne kompetence s poudarkom na razvoju kompetenc s področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij. Cilj je izboljšati kompetence, ki jih ciljna skupina potrebuje zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi.

Tečaji, ki smo jih izvedli v okviru TPK, so: *Računalniška pismenosti za odrasle, Računalniško – digitalno opismenjevanje, Angleški jezik, Spoznavanje sebe in podjetništva, ...* Skupno se je naših brezplačnih tečajev udeležilo preko 90 oseb. Sodelovali smo tako s posamezniki kot s podjetji, ki se zavedajo pomembnosti izpopolnjevanja in izobraževanja svojega kadra. Podjetje na ta način pridobiva na konkurenčnosti, saj mu strokovno ne-

podkovan posameznik dolgoročno predstavlja breme.

Maja in junija je pri nas potekalo **usposabljanje in izpopolnjevanje za brezposelne osebe**. Program izvajamo kot zunanji izvajalec programov *Aktivne politike zaposlovanja* v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje. Izvajali smo 30-urni tečaj osnovnega worda ter 60-urna tečaja italijanskega in nemškega jezika.

V lanskem letu so potekale tudi tri skupine študijskih krožkov, kjer so se udeleženci izobraževali in se udeleževali športa ali učenja slovenskega jezika in gradili na skupnih vrednotah. Študijski krožki so neformalna oblika izobraževanja odraslih, ki temelji izključno na posameznikovem interesu. Njihov namen je boljša dostopnost učenja, razvijanje komunikacije in lastnih interesov.

V sklopu projekta **ISIO** (informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih) smo svetovali in informirali preko 300 posameznikov. V okviru projekta odraslim brezplačno svetujemo pri odločanju za vključitev v vse vrste izobraževanj; informiramo o izobraževalni ponudbi; pomagamo izbrati ustrezen program in nudimo pomoč pri učenju pred, med in po izobraževanju.

Navedeni programi so bili financirani s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter iz Evropskih socialnih skladov, zato so bili za uporabnike brezplačni.

V mesecu februarju je v Ilirski Bistrici odprl svoja vrata **Večgeneracijski center Dom na Vidmu**. Center je del Večgeneracijskega centra primorsko-notranjske regije, v katerega so vključene tudi Občine Postojna, Cerknica, Bloke, Loška dolina in Pivka. Sredstva za delovanje smo



pridobili preko javnega razpisa za sofinanciranje programov petnajstih večgeneracijskih centrov v Sloveniji s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter iz Evropskih socialnih skladov. Občina Ilirska Bistrica je projekt podprla z brezplačno oddajo prostorov za celotno obdobje trajanja projekta in polovico zaposlenega preko Centra za socialno delo Ilirska Bistrica za leto 2017.

Center je odprt za vse občanke in občane Občine Ilirska Bistrica. Njegov namen je, da predstavlja osrednji prostor zbiranja in druženja v lokalnem okolju; da omogoča ohranjanje in širjenje socialne mreže in zadovoljuje potrebe posameznikov.

Skupaj se udeležujemo brezplačnih delavnic, krajsih izobraževanj in izpopolnjevanj. Na ustvarjalnih delavnicah smo se srečevali z društvi, vrtčevskimi in osnovnošolskimi otroci. Med zimskimi in poletnimi počitnicami smo organizirali *Počitniške igrarije in ustvarjalnice*. Na pobudo Občine Ilirska Bistrica so v prostorih VGC-ja s svojo dejavnostjo pričeli člani *Društva zdravljenih alkoholikov*, s katerimi produktivno sodelujemo pri izvedbi delavnic in druženj. Pod našim okriljem je potekal natečaj *Nasmeh* in projekt *Bodi sprememba – Podari objem*. V jesenskih mesecih smo s pomočjo prostovoljcev pričeli s tečaji računalništva in z likovnimi delavnicami.

V letu 2017 smo pri izvedbi delavnic poskušali slediti interesom in potrebam okolja. Izvedli smo preko 170 aktivnosti v seštevku več kot 400 ur tudi s pomočjo društev, podjetij in posameznikov, ki so se nesebično odzvali na naša vabila k sodelovanju in proti plačilu izvedli velik del omenjenega. ●

Ljudska univerza Ilirska Bistrica

BISTRŠKI ODMEVI – DECEMBER 2017



VGC – TOČKA MOČI – DOM NA VIDMU ILIRSKA BISTRICA

PISARNA RUSKEGA KONZULA

- **ponedeljek in torek 7.30–12.30**
- **sreda popoldan 16.30–19.00**

Vse aktivnosti –VGC-ja – Dom na Vidmu so **BREZPLAČNE**.

PONEDELJEK: 8.00–9.00: Izogni- mo se stresu s stresanjem

Z vadbo razgibajmo telo in um (v primeru slabega vremena *Telovadba za možgane* v prostorih VGC), naučimo se tehnik sproščanja, odpravljamo stres.

17.00–18.00 in 18.00–19.00: Tedensko srečevanje zdravljenih alkoholikov in njihovih svojcev ter članov družine po končanem bolnišničnem zdravljenju. Srečanja potekajo v dveh skupinah. Potrebna je predhodna prijava na tel. št. 040 683 015.

od 19.00 dalje: Access bars izmenjave Namenjene so vsem, ki imajo za seboj katerikoli Access bars proces.

TOREK: od 9.00 dalje: Nadgradimo svoje znanje

Utrjevanje slovenskega jezika skozi igro, pravljico, vsakdanje dejavnosti ... Vabljeni vsi, ki vam slovenščina ni prvi jezik.

16.00–17.30: Svetovalnica za osebe s težavami z odvisnostjo

Namenjena je vsem osebam, ki imajo težave s katerikoli odvisnostjo (pijača, tobak, droge, ...) in njihovim bližnjim. Svetovalnica deluje vsak torek. Potrebna je predhodna najava na tel. št. 040 683 015.

SREDA: 16.00–17.30: Računalniški tečaji

Spoznavali bomo internet in elektronsko pošto. Število mest na delavnicah je omejeno, zato so **potrebne predhodne prijave** v dopoldanskem času na tel. št. 05 71 45 022.

ČETRTEK: 9.00–12.00: Risanje in slikanje

Vsak četrtek spoznavamo različne tehnike in metode risanja ter slikanja sku-

paj s predavateljem Erikom Dovganom. Število mest na delavnicah je omejeno, zato so **potrebne predhodne prijave** v dopoldanskem času na tel. št. 05 71 45 022.

PETEK: 9.00–12.00: Svetovalnica za osebe s težavami z odvisnostjo

Namenjena je vsem osebam, ki imajo težave s katerikoli odvisnostjo (pijača, tobak, droge, ...) in njihovim bližnjim. Svetovalnica deluje vsak torek. Potrebna je predhodna najava na tel. št. 040 683 015.

Spremljajte nas na facebook strani Večgeneracijski center Dom na Vidmu Ilirska Bistrica: www.tockemoci.si ali www.lu-ilirska-bistrica-si in na spletni strani Občine Ilirska Bistrica.

UDARNI DOGODKI

Aktivnosti so **BREZPLAČNE**.

**četrtek,
4. 1. 2018,
ob 9.00**

RISANJE IN SLIKANJE

Spoznavanje tehnik in slikanje akvarelov. Števil mest na delavnicah je omejeno, zato so potrebne predhodne prijave na 05 71 45 022 v dopoldanskem času. Za potrebščine je poskrbljeno.

**sreda,
10. 1. 2018,
ob 18.00**

ŽIVLJENJSKI CIKEL NAŠIH ODPADKOV

Na predavanju boste izvedeli, kako se odpadki, ki jih kopičimo s svojim življenjskim slogom, vračajo nazaj k nam preko prehranjevalne verige, zraka, ki ga dihamo, in vode, ki jo pijemo. Spoznali boste razsežnosti problematike odpadkov na globalni ravni in rešitve, ki jih lahko vsak izmed nas uvede že danes.

**sreda,
17. 1. 2018,
ob 16.00**

SPOZNAVAMO INTERNET IN ELEKTRONSKO POŠTO

Tečaj spoznavanja interneta (iskanje informacij, tiskanje, kopiranje, ...) in elektronske pošte (pošiljanje sporočil, pripenjanje datotek, ...).

Prijave sprejemamo na 05 71 45 022 v dopoldanskem času. Število mest je omejeno.

**sreda,
31. 1. 2018,
ob 18.00**

MI MED SEBOJ

Delavnico bo izvedla gospa Lea Trebec Tomažič, dolgoletna pedagoginja. Delavnica *Mi med seboj* je namenjena dobremu spoznavanju tehnik sprejemanja in oddajanja medsebojnih sporočil na osebni ravni na zabaven način. ●

NAVADA NI NUJNO ŽELEZNA SRAJCA

Nikoli ni prepozno za spremembe!

Na Centru za socialno delo Ilirska Bistrica smo se odločili, da se bomo v letošnjem decembru v okviru različnih programov centra bolj približali občanom kot doslej, da bomo šli pogosteje na teren in tako bližje k ljudem.

Prvi korak v to smer je bila predstavitev Centra na Placu na semanji dan, in sicer 1. decembra. Predstavili so se programi Dnevni center Sonček (v nadaljevanju Sonček), Laična pomoč družinam – Kresnička (v nadaljevanju Kresnička) in Bivalna enota Pod Drago. Na stojnici so bili razstavljeni novoletni okraski, voščilnice, adventni venčki in še marsikaj zanimivega, kar so izdelali uporabniki programov. Na ogled so bili tudi letaki s predstavitvijo vseh programov Centra. Številni obi-

jih dal na ogled, obiskovalci pa so jih lahko odnesli tudi domov. Nekaj izdelkov so odstopili enemu izmed bistriških lokalov v dobrodelne namene.

Voščilnice, ki jih je izdelal Sonček, bodo romale v marsikatero hišo na Bistriškem in še dlje.

»Sončki« so si v okviru decembrskih prireditev Občine Ilirska Bistrica ogledali Planetarij v Domu na Vidmu in film z božično vsebino v bistriški knjižnici ter bili nad obema navdušeni.

Preko oddaje *Ljudje in zemlja* smo pokukali tudi v vse slovenske domove. Na povabilo Društva podeželskih žena sta Sonček in Kresnička sodelovala pri snemanju omenjene oddaje. Za ta namen so otroci v obeh programih s pomočjo učiteljic izdelali papirnate rože za božično-novoletni aranžma, ki je krasil mizo med slavnostnim kosilom. Dekleta iz Sončka so se pod vodstvom izurjenih pekaric društva preizkusila tudi v dekoraciji slaščic in se pri tem zelo zabavala.

Ste nas mogoče videli kje naokrog pretekli mesec? Nič hudega, če ste nas spregledali, saj bo še priložnosti, da se srečamo.

Zakorakali smo v novo leto. Želimo, da bi zmogli iti drug drugemu naproti, da bi si znali prisluhniti brez obtoževanj in obsojanja, zmogli verjeti vase in v druge ter da bi se imeli preprosto radi. Srečno! ●

Center za socialno delo Ilirska Bistrica



skovalci sejma so se ustavili ob stojnici, si ogledali letake, izdelke in izmenjali besedo ali dve z delavkami Centra.

Podobni zgodbi sta se odvijali 10. in 23. decembra na bistriški tržnici Mikoza, kjer smo obiskovalcem nudili topel čaj, domač »štrudel« in tisino vejico s prijaznim sporočilcem.

V Pravljici deželici v Parku Nade Žagar smo pred slavnostnim prižigom lučk okrasili eno izmed smrekic z izdelki programov Sonček in Kresnička.

Sonček je z novoletnimi izdelki otrok vstopil v nekatere bistriške trgovine in



OBVESTILA O NOVOSTIH IN SPREMENBAH V ZDRAVSTVENEM DOMU ILIRSKA BISTRICA

NUJNA MEDICINSKA POMOČ (NMP) – URGENCA (KDAJ IN KAKO POKLICATI NMP?)

Ker opazamo vedno več neupravičenih obiskov pacientov/svojcev v službi Nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica med tednom in ob vikendih/praznikih, vas ponovno opozarjamo na to, da **SLUŽBA NUJNE MEDICINSKE POMOČI (NMP) ni namenjena:**

- pregledu pri dežurnem zdravniku na urgenci, ker nimate časa obiskati vašega osebnega zdravnika,
- predpisovanju zdravil, ki jih redno jemljete,
- izdaji napotnic za naročene preglede.

Ponovno vas moramo spomniti na to, da so NENUJNE storitve, opravljene na urgenci in v dežurni službi, po Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja samoplačniške! Preden obiščete dežurno ambulanto, sami presodite, ali je stanje nujno ali je bolje počakati na izbranega zdravnika, ki pozna vaše težave.

Po pravilih ZZZS imate pravico do pregleda v urgentni ambulanti le v nujnih stanjih.

SLUŽBA NUJNE MEDICINSKE POMOČI (NMP) je namenjena:

- osebi, ki ne kaže znakov življenja; je v nezvesti oziroma se ne odziva ali težko diha;
- osebi, ki je zaradi bolezni ali poškodbe neposredno življenjsko ogrožena;
- osebi, pri kateri bi zaradi nenadnega poslabšanja bolezni lahko v kratkem času prišlo do življenjske ogroženosti;
- nudenju NMP ob večjih nesrečah in katastrofah.

Zlasti v jesenskem in zimskem obdobju se poveča število obiskov pacientov, ki poiščejo nujno zdravniško pomoč in dežurno ambulanto zaradi pogostih sezonskih nenujnih obolenj, kot so:

- prehladi in gripe,
- bolečine v grlu,
- bolečine v ušesih,
- kašelj,
- povišana telesna temperatura,
- bolečine v mišicah in sklepih,
- glavoboli, ...

Povzročitelji vseh teh obolenj so praviloma virusi, težave pa v nekaj dneh same izzvenijo. Na začetku teh običajnih obo-

lenj je treba počakati, da se bolezen razvije, zato praviloma »PREVENTIVNO« **NE IZDAJAMO ANTIBIOTIKOV NA URGENCI IN V DEŽURNI AMBULANTI.** Lahko si pa sami pomagajte z jemanjem zdravil proti povišani telesni temperaturi, za lajšanje glavobola, proti bolečinam v žrelu, ušesih, mišicah in sklepih, zelišč za grgranje in inhaliranje ter sirupov za pomiritev kašlja oziroma za izkašljevanje. Zagotovite si zadostno uživanje tekočin in nekajdnevni počitek. Držite se osnovnih načel umivanja rok, higiene kašlja in kihanja ter brisanja nosu. Kadar se po nekaj dneh znaki obolenja ne izboljšujejo ali se celo poslabšujejo, se posvetujte z zdravnikom.

Opazamo, da je konica obiskov na urgenci med vikendi in prazniki, zato vas vljudo prosimo, **DA PO NEPOTREBNEM NE OBREMENJUJETE DELA NA URGENCI Z NENUJNIMI STANJI.** Ob tem izpostavite ostale bolnike in ranljive skupine v čakalnici okužbam in poslabšanju zdravstvenega stanja.

Da bi se izognili nepotrebnim gneči na urgenci, vas prosimo, da se obrnete na svojega osebnega zdravnika ali zdravnika, ki ga nadomešča. Osební zdravnik ima vpogled v vašo zdravstveno kartoteko in pristojnost, da vas zdravi in usmerja pri zdravljenju, saj **NI VSEENO, KATERI ZDRAVNIK VAS ZDRAVI!!!**

NUJNA MEDICINSKA POMOČ pomeni izvajanje nujnih ukrepov zdravnika in njegove ekipe pri osebi, ki je **zaradi bolezni ali poškodbe neposredno vitalno ogrožena** oziroma bi pri njej glede na bolezenske znake v kratkem času lahko prišlo do take ogroženosti.

EKIPA NUJNE MEDICINSKE POMOČI izvaja svoje delo poleg v **Ambulanti nujne medicinske pomoči tudi na domu in na terenu po celi občini z vsemi naselji**, zato:

VSAK OBISK NENUJNIH PACIENTOV NA URGENCI LAHKO POTENCIALNO OGROŽA OBRAVNAVO NUJNIH IN ŽIVLJENJSKO OGROŽENIH PACIENTOV!



PREVENTIVNE DELAVNICE ZA ODRASLO POPULACIJO

Vabimo vas na brezplačno delavnico »ZDRAVO HUJŠANJE«, ki bo prvič v ponedeljek, 8. 1. 2018.

Z nami bo sodeloval udeleženec šova *The Biggest Loser Slovenije* **Aleš Hrvatin**.

Aleš vas bo motiviral in tudi sam še naprej izgubljal kilograme. Dokazal je, da se da z močno voljo in trdim delom zdravo in uspešno izgubljati odvečne kilograme.

V delavnici vam bo z veseljem svetoval, pokazal kakšno vajo in vas spodbujal, da s skupnimi močmi najdete pravo pot do izgube odvečnih kilogramov.

Njegov moto je: »Več kot nas bo, lepše in lažje nam bo v bitki s kilogrami!«

Zagotovljena bo podpora dietetika, fizioterapevta, psihologa, ...

Dobimo se v prostorih Šole za starše v ZD Ilirska Bistrica (kletni prostori) ob 18. uri. Seznanili vas bomo z vsemi podrobnostmi delavnice, z možnostjo vključitve in termini srečanj.

Delavnica bo predvidoma potekala vsak ponedeljek.

Za podrobnejše informacije pokličite na tel. št. 05 292 71 87 (Barbara) ali na 05 711 21 00 (informacije) ali pišite na referencna.podgrad@zdb.si (Barbara). ●



Bliža se najlepši čas v letu.

Čas, ko se spominjamo preteklosti in pričakujemo prihodnost.

Čas, ko se želja po sreči, zdravju in uspehu seli iz srca v srce.

Naj se vam uresničijo sanje, udejanijo želje in izpolnijo vsa pričakovanja.

Srečno 2018!

Kolektiv Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica

MOŽNOSTI OSKRBE V ZOBOZDRAVSTVU

Strah pred obiskom zobozdravnika je marsikdaj močnejši od težav, ki se, vsaj na začetku, zdijo malenkostne. Tako se pogosto zgodi, da pacienti odlašajo z obiskom zobozdravnika in se nanj obrnejo šele takrat, ko je terapija bolečega zoba zahtevnejša ali pa nemogoča, kar ima za posledico izgubo prizadetega zoba. V članku so predstavljene oblike zdravljenja zobobola in načini nadomeščanja manjkajočega zoba.

TERAPIJA BOLEČEGA ZOBA

Vzroki za pojav zobobola so različni. Prav tako pacienti različno zaznajo bolečino in se nanjo različno čustveno odzovejo. Tako lahko jakost bolečine le v groben razdelimo na posamezne stopnje.

Blaga bolečina oz. skelenje zob se pojavi takrat, ko se plast sklenine, ki ščiti naše zobe, stanjša ali ko se dlesen, ki pokriva korenino zoba, umakne. Pojav teh stanj je po navadi kombinacija nepravilnega (preveč agresivnega) ščetkanja in uži-

vanja večjih količin kisle hrane in pijače, ki topi zobno površino. Skelenje se pojavi ob zaužitju vroče, mrzle, sladke, kisle hrane in pijače. Terapija te oblike bolečine je vzročna. Pacienti si doma lahko pomagajo tako, da pri umivanju zob uporabijo mehko zobno ščetko, s katero nežno očistijo zobe in pazijo, da s krtačko ne izvajajo premočnega pritiska na zobe in obzobna tkiva. Uporabijo naj nizko abrazivne zobne paste, ki imajo visoko vsebnost floridnih ionov (nad 1400 ppm – t.i. delci floridov na milijon). Hkrati je pomembno, da se izogibajo umivanju zob tik pred oz. tik po zaužitju kisle hrane ali pijače (počakajo naj 1 uro). Jedilnik naj prilagodijo tako, da omejijo uživanje kisle hrane zgolj na glavne obroke, kislo pijačo pa naj pijejo po slamici. Zobozdravnik lahko pacientu pomaga tako, da občutljive predele premaže z za to namenjenimi laki, ki ustvarijo mehansko oviro in preprečijo prehod dražljajev do zoba. Zaradi ščet-

kanja se s časom plast laka stanjša in izgubi, zato je potreben ponovni nanos. V kolikor je bolečina srednje močna in se pojavi pri uživanju hrane in pijače, je lahko to znak prisotnosti zobne gnilobe (kariesa). Pacienti pogosto mislijo, da zob, ki ne boli, ni kariozen. To ne drži, saj je karies dolgotrajen proces, ki se najpogosteje prične na zastojskih mestih zoba, kjer so dobri pogoji za zadrževanje ostankov hrane in bakterij, ki jih ne moremo doseči s ščetko. Šele ko karies doseže zadostno globino, se pojavijo simptomi. Obisk zobozdravnika je nujen, saj lahko le on ustrezno odstrani karies in nadomesti manjkajoči del zoba z zalivko. Pomembno je poudariti, da karies lahko preprečimo, saj poznamo dejavnike, ki vodijo v njegov razvoj. Ključna je pravilna prehrana in kvalitetna ustna higiena ter uporaba zobnih past s floridi, saj je dokazano, da floridni ioni pripomorejo k preprečevanju razvoja kariesa. Glede na starost se priporočajo različne koncentracije floridnih ionov, in sicer otroci od 6 mesecev do 2 let 500 ppm floridov, od 2 let do 6 let 1000 ppm floridov, starejši od 6 let in odrasli 1450 ppm floridov. Omenjene vrednosti so zapisane na zobnih pastah. Paciente se spodbudi tudi k uporabi zobne nitke in

medzobnih ščetk, saj ostankov hrane iz prostorov med zobmi z normalno ščetko ne moremo očistiti in ravno tam se pri odraslih najpogosteje razvije karies. Zgodi se tudi, da pacienti z obiskom zobozdravnika odlašajo tako dolgo, da karies prodre globlje in vname zobni živec. Pri tem lahko pacient le občasno občuti bolečino ob hladnih ali vročih dražljajih. Prav zaradi tega vzroka pacienti pogosto ne vedo, da imajo vnetje zobnega živca in stanje prepustijo naravni poti, kar se konča z odmrtjem zoba. Odmrli zobni živec se postopoma okuži z bakterijami ustne votline in povzročiteljicami kariesa, kar čez čas lahko privede do razvoja granuloma. To stanje lahko miruje vrsto let, v določenih primerih pa lahko pride do akutnega poslabšanja z močno bolečino in oteklino. Nezdravljen mrtev zob je tako tempirana bomba, saj nikoli ne vemo, kdaj se bodo začele težave v smislu bolečine, vnetja in celo tvorbe gnoja ter otekline. Bolniki prepogosto pridejo na pregled šele ob težavah. Takrat se kot obliko zdravljenja izvede t.i. koreninsko zdravljenje (endodontsko zdravljenje). Pri tem posegu zobozdravnik odstrani vneti in odmrli živec, nastalo praznino pa zapolni z ustreznimi materiali. Tako oskrbljen zob je lahko funkcionalen še vrsto let. Poseg koreninskega zdravljenja je zahteven in tudi njegov izid je nepredvidljiv. Obstajajo tudi primeri, ko samo endodontsko zdravljenje ni izvedljivo. To je predvsem v okoliščinah, ko so zob in obzobna tkiva prizadeta močno pod nivojem dlesni in ni ustreznih pogojev za izvedbo kakovostnega koreninskega zdravljenja ali pa je zob že toliko majav, da njegova oskrba ne bi pripomogla k izboljšanju žvečne funkcije pacienta. V tem primeru je oblika terapije ekstrakcija oz. izdrtje zoba.

KAKO NADOMESTITI MANJKAJOČI ZOB?

Manjkajoči zob in nastalo vrzel se lahko oskrbi s fiksno protetikom (mostičkom). Zoba, ki mejita na vrzel, se obrusi in nanju se opira mostiček, ki vključuje umetni zob na mestu vrzeli. Vendar pa ima izvedba fiksne protetike svoje omejitve in v primeru predolge vrzeli ni mogoče narediti stabilnega mostička. V teh okoliščinah se pacientu izdelata delno protezo. Sicer pa je razvoj zobozdravstva dal

odgovor tudi na izzive, ki jih zobozdravniku predstavljajo težavni primeri, ko je pacient izgubil večino zob. Z vstavitvijo zobnega vsadka nadomeščamo korenino zoba. Vsadimo ga v čeljust, kjer služi kot nosilec prevleke, mostička ali proteze. Z vsadki lahko tako nadomestimo en manjkajoči zob, v primeru izgube več zob pa lahko vstavimo dva ali več vsadkov, ki so nosilci mostička. V primeru izgube vseh zob, se poslužujemo vsadkov takrat, ko imamo v ustih slabe anatomske pogoje, ki nam ne nudijo ustrezne stabilnosti proteze, vendar pa zobni vsadek ni nikoli

enakovreden manjkajočemu zobu, zato je zobozdravstvena oskrba usmerjena predvsem k ohranjanju pacientovih zob.

V večini primerov lahko pacientove težave lajšamo z ustreznimi oblikami zdravljenja. Kljub temu pa je želja zobozdravnikov predvsem ta, da se pri pacientih zgoraj opisana stanja ne razvijejo. To je mogoče doseči le z rednimi obiski zobozdravnika in z zgodnjim odkrivanjem kariesa, saj predolgo čakanje vodi v poslabšanje stanja in zahtevnejše zdravljenje. ●

Staša Maljevac, dr. den. med.



Zasebni zavod Moja pot
psihoterapija in svetovanje

SREČANJA ZA LJUDI, KI SO DOŽIVELI IZGUBO

Vabimo vas, da se nam pridružite na srečanjih, ki so namenjena žalovanju, predelovanju žalosti, pogovoru o izgubi in bolečini, ki jo čutite ob tem. Mogoče vam bo lažje, če se boste o tem pogovorili z ljudmi, ki imajo podobno izkušnjo izgube kot vi.

Srečevali se bomo vsak prvi četrtek v mesecu ob 19. uri v prostorih Zavoda Moja pot, Šercerjeva 18, Ilirska Bistrica.

Srečanja so brezplačna.

Še enkrat vljudno vabljeni!

Kontaktne osebe:

Jerica: 040 835 678, penkoj@gmail.com

Judita: 041 707 602, judita.dso@gmail.com



Zasebni zavod Moja pot
psihoterapija in svetovanje

SKUPINA ZA SAMOPOMOČ »KORAK«

Preko Zavoda Moja pot že osmo leto deluje skupina KORAK, ki jo obiskujejo ljudje s težavami v psihičnem zdravju. Pogosto o tesnobi, depresiji, paničnih napadih, obsesivno-kompulzivnih motnjah in drugih težavah težko spregovorimo, saj velikokrat ljudje ne razumejo naših stisk ali pa jih je preprosto strah, ker o tem nimajo znanja. Prav zato je skupina varna in zaupno okolje, kjer si lahko olajšate svoje stiske. Vsak v skupini ima lastne izkušnje.

Skupina je brezplačna. Srečujemo se **vsak drugi in četrti četrtek v mesecu ob 19.00** na Šercerjevi cesti 18 v Ilirski Bistrici. Vsak, ki želi obiskovati skupino, ima najprej srečanje z enim od vodij.

Dovolite reči tesnobi: »Dovolj te imam!«

Kontaktne osebe:

Jerica: penkoj@gmail.com, 040 835 678

Judita: judita.dso@gmail.com, 041 707 602

Zasebni zavod Moja pot
Šercerjeva cesta 18
6250 Ilirska Bistrica

+386 40 835 678
www.mojapot.info

PREBIRANJA, DECEMBER 2017

MISEL OB KNJIGI ...

Siniša Ubović: *Pot spremembe ... in čudežem ne bo konca ...*, prevedel Matjaž Juričak, Primus 2015, Zbirka Louise, Brežice.



»*Naše dobro je edino naravno stanje, ki nam je dano in usojeno, čeprav mor-da zdaj to še tako težko verjamete, zato je eno od prvih spoznanj, ki ga moramo ponotranjiti, da vse, česar smo se naučili ali kar smo sprejeli – lahko tudi spremenimo. Ni pomembno, od koga smo slišali te stavke in stališča, ni pomembno, kdo nas je prizadel in zakaj, ni res, da nam je usojeno trpeti in da so stvari, kakršne vidimo v tem trenutku, nespremenljive. Vse to je le misel, in nič ni bolj spremenljivega kot misel.*«

Tako začenja svojo prvo knjigo Siniša Ubović, sicer uspešen srbski igralec in eden vodilnih učiteljev, trenerjev, predavateljev na področju osebne rasti in razvoja oz. samopomoči. Je prvi trener z licenco programa Heal Your Life v našem delu Evrope – programa, ki ga je zasnovala Lousie L. Hay, ki že desetletje preko svojih knjig pomaga milijonom ljudem po svetu izkoristiti zmožnosti notranje moči na poti osebnega razvoja. Louise L. Hay je ena tistih pisateljic, za katero marsikdo ne ve in prav je tako. In pravzaprav, ko me v knjižnici začetnice (ne bom o začetnikih, saj berejo druge sorte branj) raziskovanja osebne rasti vprašajo, kaj bi jim priporočila v branje, z velikim veseljem in prepričanostjo, da pa vendarle ne morejo zgrešiti, pokazem polico z njenimi knjigami. Tudi sama sem jo kot mladenka predelala najprej in se pravzaprav zatem zavestno odločila za spremembe. Pa ne zaradi nje. Zaradi sebe. Tudi pri Uboviću je, kot zgleda, bilo tako. Od kar vem zase, so me v življenju omejevali vseprek z nekimi pravili in začela sem se šaliti, da so pravila na svetu za to, da se jih krši. No,

tudi za to. »Ampak dobro utečena pravila zagotavljajo neke vrste varnost,« so nam zatrjevali. Pa jo res? Ali to varnost, kakršnokoli že nam želijo predstaviti, tudi zares poznamo? Je to tisto, kar nam zagotavlja nek sistem? Učili smo se pridno, končali šolanje pridno, vsaj nekatere. Če že ne pridno, uspešno skoraj vsi, vsaj moji letniki, pretrpeli marsikaj, bili poslušni, eni bolj, drugi manj, ampak po večini da, prepričani, da se nam bo pa to svetohlinsko trpljenje nekoč poplačalo, vendar ... V večini primerov pride človek do zaključka, da ugaja bolj drugim kakor samemu sebi. Da stvari počne zaradi drugih in največkrat zato, da bo red in mir v hiši. Na takšni poti lepo počasi a vztrajno izgubimo sebe, stik s sabo. Nezadovoljstvo se navadno veča, poti nazaj se mnogim ne da prehoditi, kaj šele kakoli spremeniti, popraviti. In smo tam. Ne glede na trud ostane človek prizadet, razočaran. In skoraj bi rekla, da mu je prav, pa ne bom, saj nisem niti pod razno zlobna, neprivoščljiva ali kaj podobnega. Le razumem drugače. Že dolgo vem, da se moč skriva v nas samih, sicer nas ne bi gnalo v večna in nenehna raziskovanja. Vir vsega, kar iščemo, je v nas in ne tam zunaj pod kakim oblakom, v kapelici tega in onega svetnika niti ne na tistem tronu, kjer kraljuje dolgobradi starec, podoben našemu kralju Matjažu. In že jih vidim, kako mahajo nejeverno proti meni: »Češ domišljavka, kako si pa upaš kaj takega izjaviti, saj veš, da bog to in bog ono!« Les temps passées, bi rekla sama, ko so mi še lahko kako tako debelo namazali na plesnivi kruh, predvsem tisti, ki so bili v cerkvi vsako nedeljo. Ne, hvala, prevzemite odgovornost že enkrat za vse, kar se vam dogaja in ra-

zumite, da si stvarnost ustvarjate sami! Izključno mi smo tisti, na kogar se lahko opremo. Ampak ja, kot pravim v enem svojih verzov, da je težko razumeti, če čezse še nisi šel. Neskladje s samim seboj povzroča neskladje s celim svetom. Nedavno tega sem prebrala neko drugo knjigo, *Bratova vojna*. V njej bralec lahko zazna tiste, ki zagovarjajo vojno (gre za obdobje prve svetovne vojne) in vojne oporečnike, ki jih zaradi tega, ker so v manjšini in drugače razmišljujoči, večina ne sprejema in je do njih celo žleht. Če obstaja močna želja, da bi nekaj spremenili, ne bom in nisem prva, ki vam bo povedala, da je treba začeti pri sebi. Seveda afirmacije lahko povzročijo v mnogih odpor, ker niso instant čarodejni pihljaji, ampak je v izrečeno potrebno tudi verjeti, čutiti globoko v sebi. Ko bi se le za hip ustavili in postali nesporni gospodarji vašega življenja in časa ter potemtaka vaših misli z darom izbire, ki vam je vedno na voljo, bi živeli srečnejše. Ampak ... izbira je konec koncev vaša. Tako kot je tudi moja. Tako kot vsako leto, ki se zaključuje, začenja, nadaljuje, končuje, začenja. V letu, ki prihaja, vam želim, da ste pozorni na lepoto, ki jo vsakdo/vse nosi, ima, premore. Naj vam dejstvo, da nekdo nekaj ima, ne vzame volje in naj v vas spodbudi zavest, da zmorete tudi vi. Veselite se tujega uspeha, bogastva, lepote. Ko gledate lepo, v sebi aktivirate vibracije sreče, uspeha, blaginje. Verjemite, da si jih zaslužite. In ostanite hvaležni za vse, kar imate in ste. Če je to seveda tisto, kar želite in ste. Srečno v 2018! ●

Patricija Dodič

»ISKRENA SPOVED« V DOMU NA VIDMU

Ena žlahtna štorija je nadaljevanka, ki pred male zaslone privabi veliko število gledalcev. Prvo decembrsko soboto so tudi Bistričani imeli priložnost uživati v dramskih zapletih njenih glavnih igralcev Maje Blagovič in Milana Vodopivca. V gledališki predstavi *Iskrena spoved* sta občinstvu na humoren in hkrati hudomušen način predstavila ozadje njune televizijske ljubezenske zgodbe. Njune peripetije in vrhunske domislice so zabavale polno dvorano Doma na Vidmu. Svoj pogled na slavo, njuno neverjetno pristnost in pogled na trenutno stanje slovenskih gledališč sta nam zaupala po predstavi v kratkem intervjuju.



Po vlogi Marije in Bonifacija v seriji *Ena žlahtna štorija* vas pozna cela Slovenija. Kakšen je občutek biti tako prepoznavna osebnost v Sloveniji? Greste lahko na kavo, ne da bi podpisali kakšen avtogram?

MB: Težko. Ne greva na kavo, ne da bi podelila kakšen avtogram, a sva tega že vajena. To ni nobena strašna stvar in to naju ne obremenjuje. Zelo sva zadovoljna, da imamo takšno nadaljevanko. Smo kot ena družina. V Štoriji je veliko prijaznih in prijetnih ljudi. Tri leta smo bili kot eno telo in ponosni smo, da smo ustvarili to, kar smo.

MV: Z veseljem grem na kavo, ker vem, da sem naredil nekaj dobrega za tiste ljudi, ki nimajo drugih zabav in jim Štorija ogromno pomeni. Ekipa, ki je v to vložila ogromno energije, je naredila nekaj dobrega za celo Slovenijo in še posebej za Brda.

V zadnjih letih se je tudi v Sloveniji pojavil trend snemanja domačih serij, ki pred male zaslone privabijo veliko število gledalcev. V čem je čar domače produkcije in te vrste žanra?

MV: V tej obliki v Sloveniji še ni bilo posnete nobene serije. Štorija je prva, ki je v velikem zamahu naredila tako vsesplošno navdušenje. Seveda so bili trendi in to je sedaj odgovor na španske limonade in na hrvaške serije. Lahko smo ponosni, da smo nekaj naredili sami. Štorija ni kopija oziroma licen-

no odkupljena serija, kot je bilo *Usodno vino*, ki je narejeno po češki predlogi. Štorija je v tem formatu prvo slovensko delo.

MB: Štorija je nadaljevanka, ki se je pisala sproti in niti mi nismo vedeli, kako se bo končal kakšen del. Igralci smo dosti pripomogli k zgodbi. Štorija ni bila napisana in samo prenesena v to okolje. Potem je veliko lažje delati, ker veš, kakšen konec bo imel tvoj lik in kako ga »peljati«. To je kot v drugih poklicih, ko imaš neko nalogo in poznaš začetek ter kam moraš iti. Tukaj pa je bilo veliko prepuščenega nam igralcem in tudi temu, da se pogledaš v oči in sam napišeš tekst. Tekst je bil napisan v jeziku, ki ni bil primeren za te like in si ga moral sam »podomačiti« oziroma spraviti v dialekt ter mu vdihniti dušo. Kot pri kakšnih drugih nadaljevalkah smo imeli mi igralci pa tudi gledalci pripombe, da se serija odvija na vinorodnem okolišju, govorilo pa se je po ljubljansko. Pri nadaljevalkah se je potrebno močno prilagoditi. Ko se močno poglobiš v publiko, objameš neko govorno skupino. Brda so zelo všeč Štajercem. Pred tremi dnevi sva bila v Mariboru in Štajercem je strašno lep primorski dialekt. Skozi štorijo se ga učijo. Liki v Štoriji so takšni, kot so liki v vsakdanjem življenju – preprosti, naravni in z vsemi napakami. Nihče ni samo lep in bogat, ampak smo vsi krvavi pod kožo. Na ta način smo se približali ljudem.

Med vsemi pripetljaji družine Špacapan sta prav vajina lika Marija in Boni pred TV-ekrane privabila največ oboževalcev. Kako sta bila vajina lika v začetku zamišljena in kako sta se spreminjala skozi igro in nadaljevanja?

MV: Štorija se je gradila počasi in postopoma. To, da vplivaš na sam razvoj serije, je velik plus za igralca. Ene stvari smo sami popravili, da niso bile tako drastične. Zaščitila sva lika in njuno početje ter sam odnos med njima. Ne moreš biti baraba, če si duhovnik.

MB: O meni so pisali vse sorte in o njem so pisali vse mogoče. Ponoči ne spiš in kličeš: »Jaz tega ne bom delala!« Marija ne more krasti. Človek ne more krasti brez zveze. Potem pa res žališ človeka. Tu smo na tankem ledu.

MV: Potem ti kar rečejo: »Tudi Zala je tvoja hči.« Ti pa rečeš: »Čakajte, no, tako pa ne gre!«, zato da Gušto in Zala ne prideta skupaj. Spogajaš se lahko takrat, ko si že naredil nek lik in vtis, ki stoji. Če imaš manjšo vlogo v seriji, pa moraš marsikaj požreti. Midva sva si izborila določen status. To so spoštovali.

Kot igralca sta se uveljavila na odrskih deskah. Kaj vaju je tako pritegnilo, da sta se odločila sprejeti vlogi v uspešni domači seriji *Ena žlahtna štorija*?

MV: Če si igralec in je to tvoj poklic, si izpostavljen raznim izzivom in eden od izzivov je bil tudi ta. Ko smo opravili avdicijo, smo samo čakali, ali smo izbra-



ni ali nismo. Priprava na sam začetek je trajala dolgo časa. Če govorim v svojem imenu, sem bil zadovoljen, da igram duhovnika. Dosti stvari sem imel za povedati. Hotel sem upodobiti župnika, ki bo dopadljiv in ne bo cankarjanski, klasičen in tipičen. Želel sem, da ima svoje manire, napake in da je krvav pod kožo.

MB: Jaz pa sem prvič v življenju šla na avdicijo. 35 let sem bila v tržaškem gledališču in sem bila tako zasedena, da nisem imela časa kam hoditi. Na to avdicijo sem šla čisto slučajno. Postavili smo si hišo v Dutovljah in morala sem zaslužiti še kakšen dinar po strani, kot se temu reče. Mladina v teatru mi je rekla: »*Pridi, gremo na avdicijo.*« Pet se nas je stlačilo v avto in odpeljali smo se na avdicijo v Ljubljano. Prepričana sem bila, da za to Maričko sigurno ne bom. Nisem pričakovala kakšnega pozitivnega odziva. Potem pa se spoprimeš z vsakim likom, ga vzljubiš in pelješ naprej. To sem delala v gledališču vrsto let, ampak v gledališču te vsak večer vidi 200 ljudi, na televiziji pa te vsak večer spremlja 350.000 ljudi. To je velika razlika. Televizija prinese popularnost in moram reči, da po 35. letih in 106. vlogah v gledališču ni bilo takšne odzivnosti kot pri Mariji iz Štorije. Slava je relativna stvar. Veliko igralcev je še neodkritih oziroma pri nas je žal tako,

da jih veliko sploh ne gre na avdicije. Ne vem, kaj se dogaja v tem filmskem svetu. Malo je površnosti. Kot igralka opazim, da so vedno isti ljudje na TV-zaslonih. Pokojni režiser Mile Klopčič je hodil na premiere vseh slovenskih gledališč, da je vedel, kakšne igralce ima na razpolago. On je bil na vseh premierah od Trsta, Maribora do Ljubljane. Kritika mladim režiserjem je, da ne stopijo dlje od RTV-ja in Ljubljane, da bi res vedeli, kaj se dogaja. Žal to stori redkokdo. Sama bi si želela sodelovati z mladimi igralci in režiserji. Potem pa se pojavi vprašanje, če me sploh poznajo. Z igro v Štoriji seveda postaneš bolj prepoznaven in lažje prideš v kakšno drugo zgodbo.

Kako si igralci potem razporedite čas za gledališče in čas za snemanje serije?

MV: Igralci, ki so člani gledaliških ansamblov, težko sodelujejo pri takšnem projektu, kot je ta. Imaš reden repertoar in vmes moraš skakati še na snemanja zahtevne nadaljevanke. To je garanje oziroma 12-urno dnevno delo. Predvsem pa gre tu za nekakšno sito, saj te izberejo ali pa ne. Je pa tudi objektivna okoliščina, da ustrezaš določenemu liku v seriji, a te v gledališču ne pustijo tja.

MB: Pri nas to ni urejeno. V drugih državah so srečni in igralca osvobodijo. Tudi na Hrvaškem je to normalno. Če je v seriji lik dobro sprejet, kot sta najina v Štoriji, potem jih na nek način oprostijo dela. Pri njih je pozitivno, če nekdo prihaja iz gledališča, pri nas pa te odpustijo. Jaz namreč nisem več v službi v Trstu ravno zaradi tega, ker je bilo za njih težko preživeti moj angažma v seriji. Pri nas je tako verjetno tudi zato, ker nas je malo.

MV: Šesta sezona Štorije ima nove like. Vsi sprašujejo, zakaj ni starih igralcev. Enostavno ne morejo sodelovati, ker gledališče rabi svoje igralce in vodstva ne zanima snemanje serije. Umetniški vodje jih ne spustijo. Nekateri so alergični na nadaljevanke in jih ne prenašajo.

Kako bi vidva označila serijo Ena žlaltina štorija?

MV: Štorija je zelo profesionalno izdelana, kljub temu da je narejena na hitro. Slika in igra v seriji sta velik korak naprej. Serija je približek enemu resnemu filmu, saj bi lahko marsikatero sceno dali na veliko platno. To je dejstvo.

MB: Štorija je lepa izkušnja v vseh pogledih. Lahko smo srečni, da smo del te zgodbe.

Nemalokrat gledalci enačijo lik z igralcem, ki ga upodablja, in pogosto se mora igralec zagovarjati, kako se obnaša njegov lik. Zgodba duhovnika, ki ima otroka s kuharico, je danes še vedno tabu tema. Sta imela kakšno slabo izkušnjo glede tega?

MV: Jaz imam čudovite izkušnje. Vedel sem za ogromno duhovnikov, ki imajo otroke, ko pa sem prišel s to izkušnjo Bonifacija med ljudi, so mi sami govorili o tem. Lahko bi celo rekel, da je v Sloveniji zelo malo duhovnikov, ki nimajo potomcev.

MB: Duhovniki so očitno postali tako »široki«, da nam igralcem v Brdih dajejo prostor za preoblačenje. Prvo sezono smo se preoblečali v hlevu za traktorji. Začeli smo namreč januarja in je bilo mrzlo. Drugo sezono so nam duhovniki posodili en topel, lep in ogrevan prostor, v katerem smo do nedavnega jedli in se preoblečali. Tudi s to predstavo ne žalimo nobenih verskih čustev. Če človek dejansko živi svoj lik, je pošteno, da ga živiš in se ne delaš norca iz tega. To ni stand up komedija. Midva na televiziji ne igrava nekoga z majhno distanco, ampak če si ti človek, potem dejansko ni grdih stvari.

Zakaj je Štorija tako uspela? Ker se je najbolj od vseh štorij približala človeku oziroma vzorcu malega človeka. V tem je ves njen čar. Mi nismo šli med bogataše in ljubljansko »high society«, ampak smo šli v Brda med vinogradnike, ki imajo tisoč problemov, kot jih ima vsaka povprečna slovenska družina. Duhovnikov nismo nikjer žalili in tudi oni so nas izjemno lepo sprejeli. Povsod.

Kakšen je po vajinem mnenju recept za vrhunsko predstavo? Profesionalen odnos in kemija med igralcema? Kako bi

opisala vajino ujemanje? Zdi se, da stavama lika Marije in Bonifacija pisana na kožo.

MB: Midva sva bila pred tridesetimi leti sošolca na akademiji. Čeprav oba živiva na Primorskem, se nisva nikoli srečala na odru. Zdaj, ko sva se srečala, sva nadaljevala tisti hudomušen odnos, ki sva ga imela na akademiji, zato je vse izpadlo tako, kot je. Midva jih res »nakuha«!

MV: Dosti lažje je igrati z nekom, ki ga poznaš in čutiš to kemijo, saj »stečeš« v prizor brez velikih debat. Naju so včasih kar pustili, da sva dobro »plavala« in so vsi imeli nekaj od tega. Rezultat je bil tak, kot je in tako sem prišel na idejo, da bi z Majo imela nekaj od tega tudi takrat, ko se bo Štorija končala. Napisal sem tekst za *Iskreno spoved*. Ogromno sva vložila v to predstavo, ker sva želela nadaljevati s cunamijem, ki ga je povzročila *Ena žlahtna štorija*.

MB: Midva nisva začela kot glavna lika v tej seriji. Počasi, počasi pa sva s prdnim delom postala osrednja lika Štorije. Pošteno je treba delati, veliko pa je tudi v kemiji, kar pomeni, da se samo pogledaš v oči in že »kuhaš«. Tekst ni potreben. Zgodba seveda ostaja takšna, kot so jo napisali tekstopisci, ampak ji dodaš svoje stvari. Tudi v gledališču velja, da so uspešne predstave tiste, kjer sam sproduciraš nek višek. Kjer ni samo

to, kar si se naučil, ampak greš čez to. Ne mislim čez v negativnem smislu, ampak v smislu, da nekomu res zaupaš in od njega nekaj dobiš nazaj. Na tem nivoju sva midva. Drug drugemu zaupava in si nekaj daja, potem drugi tisto vzame in gre naprej. Igrava zelo kvaliteten tenis.

MV: Danes je bil takšen trenutek, ko sem si vzel verjetno minuto časa za »telefonado« s sinom Guštom. Vedel sem, da je polna minuta in da se publika ne dolgočasi. S hrbotom sem bil obrnjen stran. V dvorani je bila čista tišina in kakšna druga soigralka bi sedaj panično odreagirala, ampak midva se toliko pozna, da točno veva kdaj in kako. To je uigranost.

Kako pa je sploh nastala ideja o skupni predstavi Iskrena spoved?

MB: To predstavo sedaj igrava že leto dni. Med odmorom Štorije se je na fotelju jedlo in počivalo. Nekateri so celo zaspali. Midva pa sva si nekaj izmišljevala v smislu Marije in Bonifacija ter nakladala. Kolegi, ki so naju opazovali, nikoli niso vedeli, ali resno misliiva ali se zafrkavava. Midva sva še bolj nakladala, da so se kolegi smejali in mislili, da gre zares. Pomislila sva: »Napisala sva teksta že za eno knjigo. Vedno se zafrkavava. Dajva že to spremeniti v eno predstavo!«

MV: To je del moje resnične zgodbe. Jaz sem kot potencialni morebitni duhov-

nik v otroštvu te stvari nosil v sebi kot veliko breme. Deset božjih zapovedi se naučiš kot neko mantra, a se jih v življenju ne držiš. Teh deset božjih zapovedi je osnovno izhodišče predstave. V začetku je to trajalo nekaj več kot 20 minut in ko sem videl, da sva na pravi poti, sem nadaljeval s pisanjem. Končno oblikovan tekst pa sva izpilila oba s pomočjo Vladimirja Jurce Lalijskega, ki je predstavo tudi postavil na oder. Hvala Lali!

Kakšni so odzivi občinstva?

MV: Nisem še doživel, da bi kdo zapustil dvorano. Ovacije in aplavzi med predstavo so maksimum, kar igralec lahko doživi. Prav tako kot je bilo danes pri vas v Ilirski Bistrici.

MB: Na Štajerskem veliko bolj poslušajo, ker polovico besed ne razumejo in morajo razmisliti, kaj pomenijo. Takrat se potrudimo, da jim besede prevedemo.

MV: Istočasno pa rečejo, da so prišli poslušat in prosijo: »Dajte še kaj povedat tako kot Bonifacij.« Oboževalci hočejo videti tisto, kar je zadaj. So kot rentgen, saj ti želijo zlesti pod kožo. V Slovenji Gradcu je staro ženico skoraj kap, ko je videla Bonifacija v cerkvi. Bila je cela trda. Misliiva je, da se ji je prikazal Sveti duh. Včeraj me je videla na televiziji, danes pa se kar srečava, oddaljena 20 centimetrov, ena na ena.

MB: Potem sva šla ven iz cerkve in ena starejša gospa je šla noter. Ostala je na mestu in ni vedela, kaj bi. Vrata so se zaprla in ona je kukala, če sva to res midva. To je bilo tako smešno. Večkrat imava takšne hece.

Kakšni so vajini načrti glede prihodnosti?

MB: Jaz nimam posebnih načrtov. Čakava na ponudbe in nadaljujeva s to predstavo.

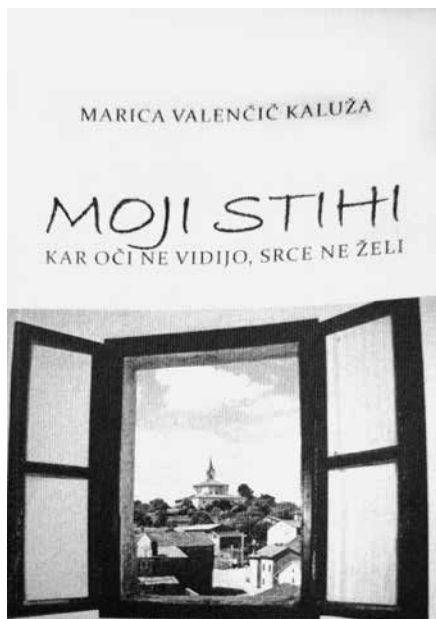
MV: Čakava nove izzive. Upam pa, da bova *Iskreno spoved* igrala še in še, saj sva ISKRENA.

Bonifacij in Marija želita vsem bralcem Bistriških odmevov lepe praznike, veliko zdravja, sreče in smeha v letu 2018! ●



MOJI STIHI IZPOD PERESA MARICE VALENČIČ KALUŽA

Marica Valenčič Kaluža je po tridesetih letih ustvarjanja izdala svojo prvo pesniško zbirko *Moji stih*, ki je hvalnica domači vasici Prem, kjer je preživela svojo mladost.



»Domači Prem mi veliko pomeni. Je lep spomin na otroštvo in na moje starše. Starejši kot si, bolj ceniš svoj rodni kraj. V sebi čutim neko toplino, ko obiščem svojo domačo vas, in če dolgo časa ne obiščem Prema, ga pričnem sanjati,« je povedala avtorica, ki v Narinu živi že 37 let.

Vsaka pesem, ki jo je Marica Valenčič Kaluža napisala, ima svojo zgodbo. Pesem *Moja vas* govori o tem, kako lepo je doma. »69. leta sem šla služiti v Italijo. Enkrat sem pozimi na postaji v Narinu čakala vlak, ki je imel zamudo, in takrat sem napisala to pesem. Tisti, ki nikoli ni bil v tujini, ne zna ceniti domače grude,« je hrepenenje po rodni zemlji pojasnila pesnica.

Veliko ji pomeni tudi pesem z naslovom *Mati*, ki govori o materinem trpljenju ob sinovem odhodu v tujino. »V naši družini smo 4 sestre in brat. Ko je prišla moja sestra iz Ljubljane in prebrala to pesem, je zajokala. Pesmi, v kateri je mati

jokala za svojim sinom, ki je šel v Avstralijo, sem naknadno dodala še pesem o tem, kako sin odgovarja svoji materi. Ko sem bila pri bratu v Avstraliji, mi je prinesel velik kovček in v njem so bila shranjena vsa pisma, ki mu jih je mama pošiljala. V vsakem pismu ga je spraševala: 'Kdaj boš prišel in zakaj se ne vrneš domov?' Kakor da sem vedela, kako je on odgovarjal,« je bridko izkušnjo ločitve družine opisala avtorica.

Zbirka *Moji stih*, ki nosi podnaslov *Kar oči ne vidijo, srce ne želi*, je sestavljena iz kar 57 pesmi, ki bralcu predstavijo iskreno ljubezen do doma in družine. Izbor pesmi je Marica Valenčič Kaluža predstavila na nedavnem srečanju letnikov, kjer so nekdanji sošolci zelo pohvalili njena dela. Kot rojena Premka pa si želi



predstavitev svoje pesniške zbirke tudi na gradu Prem. Čeprav je že izdala eno pesniško zbirko, si želi izdati vsaj še eno. »Pridno pišem nove pesmi. Ko dobim kakšen navdih, besede takoj spravim na papir, saj mi verzi, če jih takoj ne zabeležim, pobegnejo. Še vedno najraje opevam Prem, ki je moja večna inspiracija, nekaj pesmi v novi zbirki pa bo imelo tudi ljubezensko tematiko,« svoje želje za naprej razkrije Marica Valenčič Kaluža. ●

MOJA VAS

V prijazni vasici
rodila sem se.
Me pota
speljala
so v tuje zemlje.

Vasica moja
me kliče nazaj.
Le pridi,
le pridi
v domači svoj kraj.

V domači vasici
je vedno lepo,
saj srce objema
domačo zemljo.

Le to vam povem.
To moja
vasica je Prem.
In jaz je nikoli pozabit' ne smem.

(MVK)

VABIM TE NA PLES



Ob besedi ples se različnim ljudem porajajo različne asociacije. Nekateri bolj učeni gotovo takoj pomislijo na Hrastovlje in na tiste smrtne kostne freske. Nam bolj običajnim in neukim ljudem pa beseda ples prebudi zgolj spomin na premnoge brkinske veselice (shuode), alkohol in na mlade, vroče vaške deklice. Sicer sem bil sam dolga leta podporni član plesne FS Gradina, ampak pustimo zdaj vse to med spomini, ker se bo tokrat beseda *ples* vrtela zgolj okrog *Ansambla Tomaža Rota* oziroma okrog njihove naslovne pesmi.

Doma so na Blokah in še zdaj si nisem čisto na jasnem ali so oni mene nekoč poiskali ali sem jaz njih. Njihov vodja Tomaž Rot je pevec in harmonikar. Skupno nama je tudi to, da imava oba bolj luštnega in bolj kratkega – priimek namreč, da ne bo kakšne pomote! Skozi leta smo skupaj nanizali kar nekaj uspešnih skladb. Vsekakor pa izstopa valček *Jaz čakam te*, kateremu je tri leta nazaj strokovna komisija v Števerjanu določila prvo nagrado za besedilo. Prišel je čas, ko so se člani *Ansambla Tomaža*

Rota odločili za izdajo prvega CD-ja in ga poimenovali po naslovni skladbi.

Njihov koncert se je odvijal zadnjo soboto v novembru v dvorani Bloški smučar. Za humor je poskrbel vedno odlični Tilen Artač. Vodenje je prevzel Gregor Trebušak in ob mnogih glasbenih gostih je večer prehitro mineval. Koncert

je odlično uspel. Ljudje so zadovoljni in polni lepih vtisov odhajali domov, mi pa smo potem še enkrat ali dvakrat nazdravili v vip roomu na nove uspehe in glasbene podvige v prihodnosti.

M. V.

VABIM TE NA PLES

(T. ROT, F. MIHELIČ / M. VRH / T. ROT)

*Leta hitro nam bežijo,
misel v meni se budi.
Bo mladost prehitro mimo,
a zdaj je čas za nežnosti.
Tam v hribih, kjer je pesem,
kjer veselje je doma,
skoraj greha ne poznamo,
saj preblizu smo neba. ☺*

*Delo kliče, polje vabi pridne,
delavne ljudi.*

*Tja od zore pa do mraka v soncu
delat se hiti.*

*A zvečer ko noč pokrije znane nam
vse poti,*

želja se rodi neskončna, v duši zagori.

REFREN

Vabim te na ples.

Nocoj na vasi bo lepo.

*V ritmu polke kar vmes
na plesišče godci vabijo.*

Vabim te na ples.

Pozno v noč se vrtelo bo.

*Ko v očeh zagorel bo kres,
nama pri srcu bo toplo ... ●*



*Toplini vsa vrata naj božič odpre, naj se srečno obdobje za vas začne
in leto 2018 naj zdravja vam da!*

Folklorno društvo GRADINA

ČUDOVIT SVET RAJKA KRANJCA

»Rajko Kranjec je vedno znova fasciniran nad igro svetlobe in oblik v gozdu, kar se odraža v njegovih delih. Prizadeva si ujeti in ovekovečiti lepoto snežniških gozdov, s potezami čopiča ustvariti toplino in mir, ki ga pričara skrivnostna gozdna pokrajina,« je umetnikovo ljubezen do naravnih lepot opisala slikarjeva hči Andreja Kranjec, ki je tudi sama slikarka.



Rajko Kranjec se je preizkusil v različnih tehnikah in motivih, a je ostal zvest svoji največji inspiraciji, ki jo predstavljajo lepote neokrnjene narave. *»Raziskovanje neokrnjene narave nam slikar preko umetniških del ponudi kot možnost občutja, da smo del nečesa večjega. Vsaka slika je ponovno začudenje nad svetom, ki nas obdaja. Slikar nas popelje na potovanje, saj se, ko gledamo slike, spomnimo senzacij, ki nam jih ponuja gozd in s kakšnim mirom nas navda,«* je bistvo umetnikovega ustvarjanja razložila Andreja Kranjec.

»Razstavo sem poimenoval V sožitju s čudovitim svetom, nastajala pa je od leta 2012 do leta 2017. Gre za črno-belo tehniko, ki sem ji dodal kanček rdeče barve, saj rdeča barva pomeni prijateljstvo in sožitje. V tem primeru gre za sožitje s čudovito naravo, ki nas obkroža,« je pomen naslova zbranih del, ki so na ogled v Galeriji Doma na Vidmu, označil avtor razstave Rajko Kranjec, ki v decembru praznuje jubilejno 20. obletnico likovnega ustvarjanja.

Slikar Rajko Kranjec se je rodil leta 1954 in živi ter ustvarja v Ilirski Bistrici. Svojo prvo samostojno razstavo je imel decembra 1997. leta v takratni Gostilni pri Davorju v Merečah. Od takrat se je zvrstilo več kot 30 samostojnih razstav in več skupinskih razstav. Leta 2002 je ustanovil *Likovno društvo Franceta Pavlovca*, ki ga je uspešno vodil do leta 2010. V tem obdobju je organiziral številna srečanja ex tempore in druge kulturne dogodke z likovniki. Leta 2012 je



postal umetniški vodja Galerije Doma na Vidmu, kjer je organiziral čez 70 različnih razstav, ki so pritegnile številne ljubitelje umetnosti. Z dosedanjim delom je pustil pomemben pečat na bistriškem kulturnem področju in v širši okolici. V letu 2018 pa bo kot kustos Galerije Doma na Vidmu predstavljal številne slikarje, fotografe in kiparje, ki povečujejo umetnost ustvarjanja.

Otvoritev razstave, ki bo na ogled do sredine januarja, je s čudovitimi glasbenimi vložki popestrila nadarjena violinistka in dijakinja Konservatorija za glasbo in balet v Ljubljani Tjaša Klanac. ●



ČETRT STOLETJA TANJE ZAJC ZUPAN

Tanja Zajc Zupan je priljubljena citrarka, ki letos praznuje 25-letnico glasbenega ustvarjanja v javnosti. Skozi leta igranja je izoblikovala svoj prepoznaven in edinstven zven. S citrami je poustvarila več kot sto melodij iz priljubljenega repertoarja svetovne in slovenske glasbene zakladnice. Citre so njen način življenja. V zadnjem času nastopa s pevcema Tejo Saksida in Rokom Ferengjo ter *Klipo Volosko*. Najraje nastopa v manjših dvoranah, saj je tam bolj intimno vzdušje.



Trenutno pripravlja *Slovensko-dalmatinski večer*, na katerem se izvrstno prepletajo zvoki citer z dalmatinski melosom. Tudi v Ilirski Bistrici ji boste lahko prisluhnili v petek, 26. januarja 2018, v Domu na Vidmu.

Tanja, Klapa Volosko in pevka Teja Saksida bodo zaigrali in zapeli nardo-

dno-zabavne pesmi, slovenske popevke, dalmatinske pesmi in evergreene: *Avsenikov venček*, *Morsko pravljico*, *Ribič*, *ribič me je ujel* in *Larino pesem* iz filma dr. Živago. Prisluhnili boste tudi dalmatinskim pesmim, ki jih v izvirni-ku izvajajo najbolj znane klape, Tereza Kesovija in Severina. To so skladbe:

Ne diraj moju ljubav, *Da te mogu pis-
smom zvati*, *Vilo moja*, *Oči boje lavan-
de*, *Anđele moj*, *Copacabana*, *Moja po-
slednja i prva ljubavi*.

Karte bodo na voljo v TIC Ilirska Bistrica v Galeriji Doma na Vidmu. ●

UČENCI OŠ DRAGOTINA KETTEJA SMO SODELOVALI Z EVROPSKIMI ŠOLAMI

Učenci 2., 3., 4. in 5. razreda Osnovne šole Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica smo pri urah angleščine v novembru in decembru aktivno sodelovali v mednarodnih projektih izobraževalnega spletnega portala eT-winning, ki predstavlja skupnosti evropskih šol.

Sodelovali smo s šolami iz Italije, Turčije, Španije, Grčije, Velike Britanije, Poljske, Francije, Ukrajine, Latvije, Romunije, Hrvaške, Estonije in Slovaške.

Učenci smo se predstavili vrstnikom iz evropskih šol. Predstavili smo sebe, svojo šolo, kraj, državo, ... Pogovarjali smo se o božično-novoletnih praznikih in na to temo tudi ustvarjali. Prepevali smo božične in novoletne pesmi v angleščini.

December, mesec praznikov in pričakovanj, si težko predstavljamo brez voščilnic. Izdelali smo jih tudi mi, jih poslali vrstnikom v različna evropska mesta in šole ter jim zaželeli mirne in srečne praznike ter vse najboljše v letu, ki prihaja.

Zelo pa smo se razveselili voščilnic, ki smo jih prejeli od vrstnikov in učiteljc ter učiteljev iz drugih evropskih držav.

Kako lepo je, ko na videz malo presenečenje naredi praznike čarobne.

Zaključek projekta smo obeležili z nastopom učencev 4. in 5. razreda na šolski novoletni prireditvi, na kateri so se predstavili s pesmijo *Wonderful dream*.

Veseli božič in srečno novo leto!

Učenci Osnovne šole Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica
in mentorica Anja Frank

VTISI UČENCEV:

Zabavno je bilo. Emir, 5. a

Veliko smo se naučili. Maj, 5. a

Veliko smo delali. Všeč mi je bilo, da smo peli, izdelovali in pisali voščilnice. Marko, 5. a

Ustvarjali smo. Vita, 5. a

Bilo nam je v veselje, ker smo se spoznavali z učenci drugih šol v Evropi. Naučili smo se novih stvari. Zala, 5. b

Zabavali smo se pri izdelovanju voščilnic, plakatov. Nina, 5. b
Vesela sem, ker smo se predstavili učencem iz evropskih šol. Veliko sem se naučila. Ana, 5. b ●



BISTRIŠKE KARATEISTKE SE KOSAJO S SVETOVNO ELITO

Članice Karate kluba OlderSi so poskrbele za nov izjemen dosežek, saj so se na svetovnem prvenstvu v Italiji znova zavihtele na stopničke.

Članice Karate kluba OlderSi so kot članice reprezentance Slovenske zveze tradicionalnega karateja na 2. svetovnem UWK/ITKF prvenstvu, ki je potekalo

konec novembra v mestu Montecatini Terme, v hudi konkurenci pometle s tekmicami tako v skupinskem delu tekmovanja kot posamično.



V disciplini kata team kadeti so karateistke Anika Sedmak, Polona Zadnik in Rebeka Oblak postale svetovne podprvakinje, boljše od njih so bile samo reprezentantke Makedonije. Nova svetovna podprvakinja v disciplini kata team juniors je Natali Sedmak, ki je slavila skupaj s Saro Hotič (Karate klub Kaze, Ljubljana) in Iris Hatič (Karate klub Huda Mravljica, Jesenice). Bronaste medalje so si priborile Anika Sedmak v disciplini kata posamezno kadeti, Rebeka Oblak v disciplini ko-go kumite kadeti, Polona Zadnik v disciplini fuku-go kadeti ter Natali Sedmak v ko-go kumite juniors in fuku-go juniors in youth.

K izjemnemu uspehu domačih karateistk je veliko doprinesel trener mojster Mirko Rogač IV. dan, ki svoje znanje že vrsto let nesebično in srčno predaja otrokom. Uspeha ne bi bilo brez trdega dela, discipline in odrekanja. Doseženi rezultati so potrditev odličnega dela v klubu, hkrati pa so neizpodbiten dokaz, da imamo tudi v domačem kraju odlične pogoje za delo in odlično ekipo, ki skrbi za delo z mladimi. Slovenska zveza tradicionalnega karateja pa naši ekipi daje dodano vrednost. ●



SIMBIOZA NA OŠ KUTEŽEVO

Krajanom Podgore smo v decembru ponudili začetni računalniški tečaj. OŠ Kuteževo je namreč vključena v projekt Simbioz@, ki povezuje starejše in mlade po vsej Sloveniji v akciji računalniškega in internetnega opismenjevanja. Delavnice so bile brezplačne, udeležilo pa se

jih je manjše število odraslih, ki so spoznali uporabo računalnika v vsakdanjem življenju.

V ta namen je Zavarovalnica Triglav sponzorirala nakup računalnika, za kar se ji najlepše zahvaljujemo. Novi računalnik smo namestili v šolsko knjižni-



co. Uporabljali ga bodo lahko učenci in drugi obiskovalci. ●

Novinarski krožek

»PEŠBUS« SE SPREHAJA PO ILIRSKI BISTRICI

Po Ilirski Bistrici je bilo v mesecu maju in v jesenskih mesecih mogoče videti nove prometne table. Vzbudile so zanimanje mimoidočih, kaj označujejo.

Na Osnovni šoli Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica posvečamo posebno pozornost prometni varnosti v okolici šole in spodbujanju učencev ter zaposlenih k uporabi trajnostno mobilnih poti. Tako je bilo izvedenih kar nekaj akcij, ki spodbujajo učence k prihajanju v šolo peš, s kolesom ali s šolskimi avtobusi.

Pa se vrnimo nazaj k tablam. Res so označevale nekaj, in sicer avtobusno postajo, vendar ne kakršnokoli avtobusno postajo, ampak avtobusno postajo za PEŠBUS. To je avtobus, ki ima šoferja, postaje in vozni red, le koles nima. Torej šofer s potniki potuje peš. Prosto-voljci so spremljali učence prve triade v šolo. Čakali so jih na dogovorjenih postajah ob določenih urah. Prometna tabla je tako označevala postajo, na kateri je bila informacija, kdaj Pešbus odpelje s te postaje. V jesenskih mesecih smo imeli odprti kar dve liniji – eno iz smeri centra Ilirske Bistrice, drugo iz vasi Jasen. Pešbusu se je lahko pridružil kdorkoli in tako se je vila vsak dan daljša kolona učencev proti osnovni šoli. Učenci so se na poti v šolo družili med seboj, opazovali okolico in spoznali prometno varnost.



Odziv učencev in staršev je bil pozitiven, zato želimo to prakso ohraniti in jo izvajati v pomladnih ter jesenskih mesecih. ●

Karla Đurković



Mladi glasbeniki vljudno vabljeni!

Pihalni orkester Ilirska Bistrica vljudno vabi v svoje vrste mlade glasbenike, ki imajo željo po znanju in zabavi!

Pridobi si nova prijateljstva, izkušnje, znanje in izboljšaj svojo tehniko v igranju inštrumenta z nami.

Te zanima glasba, pa se ne moreš odločiti, kateri inštrument je pravi zate? Nič zato. V Pihalnem orkestru Ilirska Bistrica ti ponujamo možnost testiranja inštrumentov, ki se ti zdijo zanimivi.

Kontaktne informacije
Telefon: 040-608-599 / 041-338-724
E-mail: info@po-ilirskabistrica.com



BISTRIČANI NA POTUJOČI MUZIKI 2017

Projekt Potujoča muzika je nastal leta 2011 in do nas pripotuje vsaki dve leti. K sodelovanju sta bila letos povabljeni Mladinski zbor Osnovne šole Antona Žnideršiča in Mladinski zbor Glasbene šole Ilirska Bistrica – oba pod vodstvom zborovodkinje Elene Sedmak. Vrhunec projekta je bil koncert v Galusovi dvorani Cankarjevega doma v soboto, 16. decembra, na katerem je nastopilo 16 izbranih mladinskih zborov Slovenije, ki so se v zadnjih dveh letih izkazali na regijski in državni ravni. Skupaj je zapelo približno 500 pevcev. S pripravi in udeležbo na veličastnem koncertu so šole omogočile zborom kakovostno in intenzivno delo, dogodek pa je otroke iz cele Slovenije netekomavalno povezal in jim omogočil čudovit občutek množičnega skupnega muziciranja.

Zborovodkinja Elena Sedmak je strnila svoje občutke: »Vesetje, strah, ponos – vse obenem, ko so nas izbrali med druge zbore iz Slovenije. Strah zato, ker se je bilo treba prebiti skozi celo vrsto za celovečerni koncert pretežno triglasnih skladb iz zelo različnih žanrov in to v pičlih treh mesecih. Take priprave bi bile velik izziv za odrasle, kaj šele za mlade v starosti od 10 do 14 let. Skupaj smo zagrizli v delo, žrtvovali kar nekaj sobot in nedelj ter odgovorno in z velikim veseljem prepevali. Največji izziv sta meni in pevcem predstavljali na novo

napisani skladbi *Novoletni ples in Hrup*, ki sta harmonsko zahtevnejši, poleg tega pa vsebujeta prepletanje pevske, govorne in gibne interpretacije. Obe sta nastali posebej za ta dogodek in za notno zbirko, ki jo izdajo ob vsaki Potujoči muziki. Tudi skladba *Na lepi modri Donavi* je bila s svojim kolažem melodij in z dolgo, a izredno lepo prepesnitvijo v slovenščino, kar pogosto na repertoarju pevskega vaja. Pevci so neznansko uživali, ko smo k afriški in maorski priključili gibe. Izkazali pa so se tudi v vseh prvinah zborovskega petja in

navdušeno prepevali vse s strani strokovnega sveta projekta skrbno izbrane skladbe, saj jim je bila zaupana naloga, ki so ji bili kos.«

Anika, Rok in Ema, člani Mladinskega pevskega zbora Osnovne šole Antona Žnideršiča, so bili navdušeni, ko so izvedeli, da so povabljeni k nastopanju na množičnem koncertu izbranih mladinskih pevskega zbora. Povedali so, da je bilo delo na tem projektu zanje velik izziv, hkrati pa tudi zelo zahtevno. Kljub temu da zmorejo, imajo veliko dela s šolo in drugimi dejavnostmi. Dodatne vaje pomenijo veliko odrekovanja. Čakalo jih je 16 partitur zahtevnih slovenskih in tujih pesmi. Med drugim so prepevali japonsko, afriško, maorsko in latinsko. Ob petju so izvajali zahtevne koreografije. Paziti so morali na točnost melodije, razločno izgovarjavo in na skladne gibe, da je petstoglavi zbor deloval enotno.

Vesela sem, da sem bila lahko del te zgodbe in da sem po svojih močeh pomagala zborovodkinji ter predstavljala majhen kamenček v mozaiku, ki so ga sestavili. Ponosna sem na to, da so Ilirsko Bistrico imenovali v slovenskem hramu kulture. ●

Darinka Dekleva



DAN ODPRTIH VRAT NAŠE ŠOLE

V sredo, 6. decembra, in četrtek, 7. decembra 2017, je na Gimnaziji Ilirska Bistrica potekal dan odprtih vrat. Namenjen je bil vsem, ki jih zanima, kaj počnemo na naši šoli. Predvsem pa so se ga množično udeležili devetošolci osnovnih šol z območja občine Ilirska Bistrica.

V uvodnem delu sta Sabina Prica in Žiga Požar, dijaka zaključnega letnika, predstavila šolo ter programa gimnazija in tehnik računalništva. Pri predstavitvi obeh izobraževalnih programov sta sodelovala tudi Tadeja Logar in Kerry Mahne, nekdanja dijaka Gimnazije Ilirska Bistrica, ki imata na srednjo šolo zelo lepe spomine. Pripovedovala sta o svojih srednješolskih izkušnjah v šolskih klopih, med odmori, na ekskurzijah in drugih dogodkih. Med drugim sta poudarila tudi dobre odnose med dijaki in profesorji.

Uvodnemu delu je sledilo delo po skupinah. Učenci so lahko izbirali med multimedijsko, računalniško, naravoslovno, družboslovno in jezikovno delavnico. Na eni izmed delavnic, ki so jo vodili dijaki programa računalniške tehnik, so učenci sami oblikovali spletno stran. Gimnazijci so na jezikovni delavnici pripravili besedne igre v italijanščini, angleščini in nemščini. Na družboslovni delavnici so udeleženci s pomočjo pomarančnega olupka ugotovili, da podoba našega planeta v resnici ni taka, kot zglada na prvi pogled. Na naravoslovni delavnici pa so obiskovalci pod vodstvom dijakov Gimnazije Ilirska Bistrica izvajali biološke in kemijske poskuse.

Na naši šoli smo bili obiskovalcev zelo veseli. Upamo, da se v čim večjem številu še kdaj srečamo. Nenazadnje se bliža tudi informativni dan, ki bo na šoli potekal v petek, 9. februarja, in soboto, 10. februarja 2018. Vse osnovnošolce, bodoče dijake, ki se še odločate, kam bi se vpisali po končani osnovni šoli, vabimo, da se udeležite informativnega dne, ko vam bomo podrobneje predstavili izobraževalna programa gimnazija in tehnik računalništva ter ostale šolske in obšolske dejavnosti Gimnazije Ilirska Bistrica. ●

Mia Valenčič,
dijakinja 2. A Gimnazije Ilirska Bistrica

JABOLKO KAKOVOSTI ŠOLSKEMU CENTRU POSTOJNA

V ponedeljek, 4. decembra 2017, je v hotelu InterContinental v Ljubljani potekala podelitev priznanj jabolka kakovosti 2017 za najboljše mednarodne projekte. Nagrade je najboljšim izročila ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič. V kategoriji Zgodba uspeha v programu Erasmus+ za področje poklicnega izobraževanja in usposabljanja je naša šola že drugo leto zapored prejela nagrado jabolko kakovosti za najboljši projekt na nivoju države.

V okviru projekta smo prijavi mobilnost dijakov poklicnih in strokovnih šol. K sodelovanju smo povabili podjetja, v katerih dijaki naše šole opravljajo praktično usposabljanje. Odzvalo se je kar nekaj podjetij. Na mobilnosti na Finskem smo spoznali finski šolski sistem, način organizacije PUD-a, predvsem pa šolske delavnice, opremljenost in organizacijo dela dijakov. Tudi to je bil eden od razlogov, da so podjetja prislughnila potrebam šole in smo s skupnim ciljem – zagotoviti dijakom čim boljše pogoje dela za pridobitev tistih kompetenc, ki jih trg dela danes potrebuje, prišli do novega Izobraževalnega centra sodobnih tehnologij.

Več na povezavi: <https://www.cmepi-us.si/jabolka-kakovosti-2017> ●

Gimnazija Ilirska Bistrica



ZA NAMI JE ŠE ENA USPEŠNA IZVEDBA RAČUNALNIŠKIH DELAVNIC SIMBIOZA

Od 20. do 24. novembra so bile v prostorih Gimnazije Ilirska Bistrica organizirane brezplačne delavnice računalniškega opismenjevanja Simbioza. Tudi letos so potekale na dveh težavnostnih ravneh: za začetnike na osnovnem nivoju, medtem ko smo za tiste, ki računalnik uporabljajo že dalj časa, pripravili naprednejše vsebine. Letos smo v program uvedli nekaj večjih sprememb.



Veseli smo, da se po več letih izvajanja Simbioze delavnic še vedno udeležuje tako veliko število vedoželjnih. Po odzivih tečajnikov lahko sklepamo, da so bili z delavnicami zelo zadovoljni. Zagotovili so, da se jih bodo ponovno udeležili – naslednjič na višji ravni.

Triindvajsetim udeležencem se zahvaljujemo za zaupanje. Hvala tudi vsem prostovoljcem, ki so pomagali pri izvedbi delavnic. Posebna zahvala gre prof. Klavdiju Logarju in Juretu Gustinčiču, ki sta tečajnike vodila na poti do novih znanj.

Upamo, da nam boste v naslednjih letih še naprej zaupali in sodelovali v medgeneracijskem druženju, pri katerem znanje prehaja z mladih na starejše. ●

*Sabina Prica,
dijakinja 4. A Gimnazije Ilirska Bistrica*



*Hladna je zemlja,
sonce luni roko da,
rodi se jutro.*

*Nika Lilić,
dijakinja 3. letnika
Gimnazije Ilirska Bistrica*

Lepih juter polne božično-novoletne praznike vam želimo, v prihajajočem letu 2018 pa obilo sreče, zdravja in novega znanja.

Dijaki in zaposleni
Gimnazije Ilirska Bistrica

KOLEDAR DOGODKOV V OBČINI ILIRSKA BISTRICA V MESECU JANUARJU

11. januar ob 18.00	Predavanje - Vlado Paljk: Piramidalne strukture sveta in njihov učinek na zdravje ljudi (medicina habitata), Knjižnica Makse Samsa
18. januar ob 18.00	Predstavitel knjige - Petra Knez Bahor: Katerih 7 točk prodajnega pogovora postavi vaš brand v srce vaših strank? Knjižnica Makse Samsa
19. januar ob 18.00	Otvoritev dokumentarne razstave Med gorami in morjem, Galerija Dom na Vidmu
25. januar ob 18.00	Predavanje o naravi in ljudeh Snežnika in doline Reke, vplivnega območja Parka Škocjanske jame, Knjižnica Makse Samsa
27. januar ob 19.00	Predstavitel novega zbornika Stopinje, Dom na Vidmu

MOJKINO

18. januar
Dom na Vidmu



15:30

Vampirček

SINHRONIZIRANO



17:00

**Bikec
Ferdinand**

SINHRONIZIRANO



19:00

**Največji
šovmen**



21:00

Potnik

PETROL

GREMZVLAKOM

www.mojkino.si

INŠTRUKCIJE IN UČNA POMOČ

Nudim inštrukcije z dobro razlago in vajami za osnovno šolo za angleščino, matematiko in slovenščino ter učno pomoč pri vseh ostalih predmetih. Imam veliko izkušenj. Več informacij dobite na tel. števil. 040 656 449 (Kristina).

NOVO



NOVO

**PROSTOR ZA
OTROŠKE ZABAVE**

Potrebuje animacijo na otrokovem rojstnem dnevu,
organizacijo le-tega ali pa samo prostor za
praznovanje?

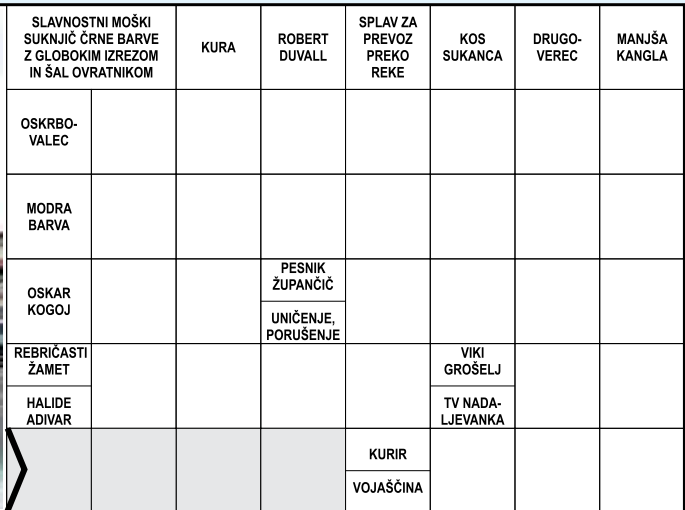
Oglasite se pri nas – Prešernova ulica 9 (poleg pekarnice). ☺

Za vse dodatne informacije se lahko obrnete name in z veseljem bom prisluhnila
vašim željam za praznovanje otrokovega rojstnega dne.

040 656 449

Kristina

RAZVEDRILLO



Geslo nagradne križanke pošljite na naslov: Bistriški odmevi, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica s pripisom »Nagradna križanka«, **najkasneje do 15. januarja 2018.**

OKREPČEVALNICA GRILL DANILO poklanja 3 nagrade:

1. nagrada: hišna plošča za dve osebi | **2. nagrada:** pica za eno osebo | **3. nagrada:** sladica za dve osebi

1. PICO ZA DVE OSEBI prejme **VANJA TIJAN**, Rozmanova 24e, 6250 Ilirska Bistrica,
2. MALICO ZA DVE OSEBI prejme **ZALA BARBIŠ**, Gregorčičeva 8, 6250 Ilirska Bistrica,
3. PALAČINKE ZA DVE OSEBI prejme **MATEJA SIMČIČ**, Sabonje 23, 6250 Ilirska Bistrica.